

ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಾರಾಂಶ - ಭಾಗ 3

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ನಿ., ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಸೌಧ, ನಂ.6817&18ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ ಮಧ್ಯೆ, ಮಾರ್ಗೋಸಾ ರಸ್ತೆ,
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560055

ದೂ : 080-23378375-80, ವೆಬ್ ತಾಣ : www.Souharda.coop

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ನಿ., ಬೆಂಗಳೂರು

**ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು
ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಾರಾಂಶ
- ಭಾಗ 3**

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು,
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ನಿ.,
ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಸೌಧ, ನಂ.68, 17&18ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ ಮಧ್ಯೆ,
ಮಾರ್ಗೋಸಾ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560055
ದೂರವಾಣಿ: 080-23378375-80
ಇ-ಮೇಲ್: souharda@souharda.coop
ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: www.souharda.coop

ಮುದ್ರಣ ವರ್ಷ : ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2022

ಪುಟಗಳು : 96

ಪ್ರತಿಗಳು : 500

ಬೆಲೆ : 80/-

ವಿನ್ಯಾಸ : ಶಂಕರ್ ಎಸ್

ಮುದ್ರಕರು :

ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಾರಾಂಶ - ಭಾಗ 3

- ಲೇಖಕರು

ಸಿ.ಎನ್.ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ, ಎಂ.ಎಸ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ., ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನಿವೃತ್ತ ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು

ನಿರಾಕರಣೆ :

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಜವಾಬ್ದಾರಲ್ಲ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ನಿ.,
ಬೆಂಗಳೂರು
2022

**ನನ್ನ ಪತ್ನಿ
ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ
ಇವರ
ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥ**

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ :

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ, ಉಚ್ಛ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪಿನ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಇದು ಓದುಗರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಮೂಲ ತೀರ್ಪನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಅನುಸರಿಸುವುದು

– ಸಿ.ಎನ್.ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ

:- ಪೀಠಿಕೆ :-

ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಬೆಂಗಳೂರು. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪಿನ ಸಾರಾಂಶದ ಎರಡು ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ಇದು ಮೂರನೇ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಟಿಪ್ಪಣಿ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ, ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತುರ್ತಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಲಭಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಷಯವಾರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಾವು ನೀಡುವ ತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲು, ಈ ಸಂಗ್ರಹ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೀರ್ಪುಗಳ ವಕೀಲರಿಗೆ, ಪೂರ್ಣಪಾಠವನ್ನು ಓದಲು ಸಮಯದ ಅಭಾವವಿದ್ದಾಗ, ಈ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ತೀರ್ಪಿನ ಉಪಯೋಗ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಈ ಪ್ರಯತ್ನ.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ನನ್ನ ಪತ್ನಿ ದಿವಂಗತ ಸರೋಜ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ ಸಹಕಾರ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಡಾ. ಸಿ.ಪಿ.ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ, ಡಾ. ಸಿ.ಪಿ.ದಯಾನಂದಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ಸಿ.ಪಿ.ನಂದಿನಿ ಇವರ ಸಹಕಾರ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಳಿಯಂದಿರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಪಿ.ಧರ್ಮೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಜಗದೀಶ್ವಂದ್ರ ಮತ್ತು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಡಿ.ಕುಶಲ್, ಟಿ.ಡಿ.ತೇಜೋವಂತ್ ಮತ್ತು ದಿವ್ಯಾಂಶ ರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ.ನಂಜನಗೌಡ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಎ.ಆರ್ ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶರಣಗೌಡ ಜಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಜೋಯಿಸ್ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶಿವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ನಮನಗಳು.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ತಯಾರಿಸಲು ಸಹಕರಿಸಿದ ಜೆಎಸ್‌ಎಸ್ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯಗಳ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹಾಗೂ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆಭಾರಿ ಮತ್ತು ಬೆರಳಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ಕುಮಾರಿ ಅನಿತಾಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು.

- ಸಿ.ಎನ್.ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಶ್ರೀಯುತ ಸಿ.ಎನ್. ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಯವರು ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಹಿರಿಯ ನಿವೃತ್ತ ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯ್ದೆಗಳ ರಚನೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯ್ದೆ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಕಾಯ್ದೆಯು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಕಾಯ್ದೆಗಳು ಹಳೆಯದಾಗಿರಲಿ ಹೊಸದಾಗಿರಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಲಂನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಕಾನೂನಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಕಾನೂನುಗಳ ಕಲಂನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಂತರ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಂತೋಷ ಹಾಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯು ಹಿರಿಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ನಿವೃತ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ದಿನದಂದು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮೂಲಕ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಮೆಚ್ಚಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಹಾಗೂ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ತಂದಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕರ್ನಾಟಕ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, (ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ) ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯ್ದೆ ಆಡಳಿತ ಕೈಪಿಡಿ ಕನ್ನಡ, ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವ ಸಹಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಎಂಬ ತತ್ವಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎನ್.ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಯವರು ಈ ನಾಲ್ಕು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಮುದ್ರಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಪರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಹೃದಯಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಸಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಈ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎನ್.ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಯವರ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

- ಜಿ. ನಂಜನಗೌಡ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ವಿಷಯಾನು ಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿಷಯ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಹಿನ್ನೋಟ	9-11
2	ಮುನ್ನೋಟ	11-15
3	ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಾರಾಂಶದ ವಿಷಯ	
	ಎ) ನೋಂದಣಿ	15-16
	ಬಿ) ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ	16-20
	ಸಿ) ಮಂಡಳಿ ರಚನೆ ಮೀಸಲಾತಿ	20-21
	ಡಿ) ಚುನಾವಣೆ	21-23
	ಇ) ಅನರ್ಹತೆ	23-27
	ಎಫ್) ಸದಸ್ಯರ ಅನರ್ಹತೆ	27-27
	ಜಿ) ದುರುಪಯೋಗ	27-30
	ಹೆಚ್) ಸೇವಾ ನಿಯಮ	31-38
	ಐ) ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣ	38-41
	ಜೆ) ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ	41-49
	ಕೆ) ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ	49-53
	ಎಲ್) ಮೇಲ್ಮನವಿ	53-54
	ಎಂ) ಬಹುರಾಜ್ಯ ಕಾಯಿದೆ - ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅವಧಿ	54-54
	ಎನ್) ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ 1997	55-55
	ಓ) ಶಿಸ್ತುಕ್ರಮ	55-56
	ಪಿ) ಅವಿಶ್ವಾಸ ಮಂಡನೆ	56-56

	ಕ್ಯೂ) ವಿಚಾರಣೆ/ಆಡಿಟ್	56-57
	ಆರ್)ಹರಾಜು - ಡಿಕ್ರಿಜಾರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	57-57
	ಎಸ್) ಸರ್ಕಾರದ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಷೆ ಅರ್ಜಿ	57-57
	ಟಿ) ಪ್ರತಿನಿಧಿ	57-58
	ಯು) ಎಪಿಎಂಸಿ ಮಾರಾಟ ಲೈಸೆನ್ಸ್	58-58
	ವಿ) ಸಮಾಪನೆ	58-58
	ಡಬ್ಲ್ಯೂ) ಉಪನಿಯಮ ತಿದ್ದುಪಡಿ	58-58
	ಎಕ್ಸ್) ವಿವಾದದ ಊರ್ಜಿತತೆ	58-58
	ವೈ) ದಾವಾ ಊರ್ಜಿತತೆ	59-59
	ಝಡ್) ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕರಣ ಕಲಂ.125	59-59
	ಎಎ) ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ಮಂಡಳಿ ವಜಾ	59-59
	ಎಬಿ) ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ	59-59
	ಎಸಿ) ಸಂಘದ ವಿಭಜನೆ	60-60
	ಎಡಿ) ವಸೂಲಾತಿ	60-60
	ಎಇ) ಅಮಜ್ಜೂರಿ	60-60
4	ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅದು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು	61-80
5	ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ನಿಬಂಧಕರು ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಹಕ್ಕು ಕರ್ತವ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು	81-94

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಸಾರಾಂಶ. (2014 ಲಿಂದ 2018 ರವರೆವಿಗೆ)

ಹಿನ್ನೋಟ :

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ತೀರ್ಪಿನ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೇಷ್ಠಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನ್ನ ಹಲವಾರು ತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ವಿವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಣ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾಯಿದೆ/ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ

1) ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ 1959. 2) ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನಿಯಮ 1960 3) ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆ 1997. 4) ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ನಿಯಮ 2004.

ಗಮನಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ.

ಕಾಯಿದೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾದಗಳ ಇತ್ಯಾರ್ಥ ಪಡಿಸುವಾಗ, ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ, ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದಾಗ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯ/ನೀತಿ ಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?. ಅಂದರೆ ತೊಂದರೆಗೊಳ ಪಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ, ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಕಾರಣ ಕೇಳುವ ನೋಟೀಸ್ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡುವಾಗ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿವಾದ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿವಿ ಪರಿಹಾರ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವೇಳೆಯನ್ನು ಹಾಳುಗಡವುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸುವಾಗ, ಸಹಕಾರ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಕಾರಣವಿಲ್ಲದೇ ನೇರವಾಗಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿ, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಸಕಾರಣವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ವಿರಳವೇನಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಪ್ರಭಾವಿ ವಕೀಲರ ಮೂಲಕ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದರೆ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ದುಂದು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಿಂತಿಲ್ಲ. ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿ, ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಪಡೆದರೂ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ರಿಟ್ ವಜಾ ಆಗುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ವಿರಳವೇನಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ವಕೀಲರು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಕೀಲರನ್ನು ಒಂದು ಕಕ್ಷಿದಾರನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಸಹಕರಿಸುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಹೂಡದೆ ಸತ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಪು ನೀಡಲು ಸಹಕರಿಸುವ, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ವಕೀಲರನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗೌರವದಿಂದ ಪುರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ವಕೀಲರು ತಮ್ಮ ಕಕ್ಷಿದಾರನ ಪರವಾಗಿ ಆದೇಶ ಪಡೆಯಲು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದೆ, ತನಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಶ್ರಮಿಸುವ ವಕೀಲ ವೃಂದ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತೊಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಂದರೆ, ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಅಂದರೆ ಪ್ರಕರಣದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ, ಕಾನೂನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ರೀತಿ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ದಾಖಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ತೀರ್ಪಿತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಪ್ಪು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಎಂಬುದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶ. ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು, ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮದ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ತಪ್ಪು ರೀತಿ ಅರ್ಥೈಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿ ಅನ್ವಯ ಕಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅವಹಾಲು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಪಕ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿಲ್ಲವೇ ಎಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಮದ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸುವಾಗ, ವಿಧಾಯಕ ರಚನೆಕಾರರು, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಪರಮಾಧಿಕಾರ ಇರುವುದು ಶ್ರೇಷ್ಠಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ಉಚ್ಚ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶ. ಅಂದರೆ ಕಾನೂನನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ, ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಶರತ್ತುಗಳು ಸಿಂಧು ಅಥವಾ ಅಸಿಂಧು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಉಚ್ಚ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಲೋಕ ಸಭೆ/ವಿಧಾನ ಸಭೆ, ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ, ಸರ್ಕಾರದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ತಪಾಸಕರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಸಂವಿಧಾನದನ್ವಯ ನೀಡಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಚ್ಯುತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಮದ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಉಚ್ಚ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪರಮಾಧಿಕಾರ ಎಂಬುದನ್ನು ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಉಚ್ಚ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪುಗಳು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿದರೂ ಅದು ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನೀಡುವ ಪರಿಹಾರ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಅದೇ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ತನ್ತಾನೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ, ಅದೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕೇಳಬೇಕು. ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿ, ಈ ತೀರ್ಪನ್ನು ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ನೀಡಿ, ಅಂತಹದೇ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ನಿಬಂಧಕರು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಸುತ್ತೋಲೆ ನೀಡಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸಿ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಂತರ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಒಂದು ತೀರ್ಪು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಉಚ್ಚ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯಾನಿಂದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಶ್ರೇಷ್ಠಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿ, ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಒಂದು ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಆಂತರಿಕ ಅರ್ಜಿ ಮೇಲೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಿದರೆ,

ಆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಜಾರಿಯಾಗುವ ಸಮಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿವಿಧ ರೀತಿ ಅರ್ಥೈಸಿ, ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಲುಕುತ್ತಾರೆ. ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡುವಾಗ ಯಾವ ಆದೇಶದಿಂದ ತೊಡಕಾಗಿ, ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಿದರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಿದ ದಿನ/ಸಮಯದ ಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂದರೆ ಯಾವನೇ ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ತಡೆ ನೀಡಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಕೆಲಮೊಮ್ಮೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಈ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಪೂರ್ವದಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು (statuesquo ante) ಆದೇಶಿಸಿದ್ದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಚುನಾಯಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ, ಅದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿಂದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೇಷ್ಠಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಎಂದಿದ್ದರೆ, ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ, ಅಂದರೆ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕದ ಸ್ಥಿತಿ, ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗುವ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ಆದೇಶದವರೆವಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಿ, ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿಂದನೆ :

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿವರಣೆಯಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಅಥವಾ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ, ಶ್ರೇಷ್ಠಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿ ಅರ್ಥೈಸಿ, ಆದೇಶ ಪಾಲಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿಂದನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆದೇಶ ನೀಡಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿ ವಿಮರ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಜಾರಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕ ಆದೇಶ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿಂದನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಶ್ರೇಷ್ಠಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದೆ.

1) ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆದು, ಆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದರೆ, ಆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ ನೇರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿಂದನೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬಹುದು.

2) ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯನಿಂದನೆ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಂದರೆ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿಬಂಧಕರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆದೇಶ ನೀಡಿ, ಪ್ರಕರಣ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಆದೇಶವನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ, ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು. ಅಂತಹ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆದೇಶ ಪಾಲಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅಂತಹ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮೇಲೆ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಸಂದೇಶ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮನಗಂಡಾಗ, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು. ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಲ್ಲದ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆ ನಂತರ ಆದೇಶ ಪಾಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಕ್ಷಮೆ ಪಡೆದು, ವಿಚಾರಣೆ ಕೈಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತಪ್ಪು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಆದೇಶ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ, ಅದೇ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ.

ಮುನ್ನೋಟ

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪಿನ ಪೂರ್ಣ ಪಾಠವನ್ನು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ

ಉಪಯೋಗಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮ ಗಣಕಯಂತ್ರ, ಸೆಲ್ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯಾ ಪೀಠದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಓದುವಾಗಿನ ಗಾಂಭೀರ್ಯತೆ, ಯಂತ್ರಗಳ ಮುಖಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯ ವಕೀಲರು, ಯಂತ್ರಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಬದಲು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ತೀರ್ಪನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಗಾಂಭೀರ್ಯತೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರಲ್ಲಿ ನಾನು ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಾರಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ತುರ್ತಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶ ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಾರಾಂಶಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಸೇವಾ ನಿಯಮ, ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ, ಚುನಾವಣೆ, ವಿವಾದ, ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗಲೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇ. ಇದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಕೀಲರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು.

ಪ್ರಾರಂಭ :

97ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಏಕ ರೀತಿ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ ರೂಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಂತರ ಎರಡು ಕಾಯಿದೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಶಂಕೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಸೇರಿಸಿದ್ದು - ಉಳಿದಂತೆ ಎರಡೂ ಕಾಯಿದೆ ಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಭಿನ್ನತೆ ಇದೆ. ಅಂದರೆ

- 1) ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಎಂದು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಿಬಂಧಕರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು.
- 2) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನೋಂದಾಯಿತ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾರ.
- 3) ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ಸಹಾಯ ಧನ ಪಡೆಯಲು ಇರುವ ನಿಬಂಧ.
- 4) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರ.
- 5) ಮಾದರಿ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ಶಾಸನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರ.
- 6) ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಆರ್ಥಿಕ ತಃಖ್ತೆ ರವಾನಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅವಕಾಶ. ಇತ್ಯಾದಿ,

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅವಕಾಶಗಳು 1959ರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಚುನಾಯಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ. ಇದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ 97ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವುದು, ಮಂಡಳಿ ರಚನೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ, ಮಂಡಳಿ ರದ್ದತಿ/ಅಮಾನತ್ತು, ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ದಂಡಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಮಾದರಿ ಕಾಯಿದೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ 1959 ರಡಿ ರಚನೆಯಾದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನಿಯಮ 1960ರ ನಿಯಮ 20 ರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆ, ವೃತ್ತಿ ನೈಪುಣ್ಯತೆ, ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ ಪ್ರಸಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ, ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆ 1997 ರಡಿ ರಚನೆಯಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ನಿಯಮಗಳ 2004ರ ನಿಯಮ 10ಬಿ ಅಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದು, ಅದರಲ್ undefinedl ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವೃತ್ತಿ ನೈಪುಣ್ಯತೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಸಹಕಾರಿ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ, ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ನಿಯತ ಕಲಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು 1959ರ ಕಾಯಿದೆಯ ಕಲಂ.57(2ಎ) ನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. “ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ಅದರ ಒಟ್ಟು ಲಾಭದ ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತದ ಪೈಕಿಯಿಂದ ಶೇಕಡ ಎರಡರಷ್ಟನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಹಾಮಂಡಳ ನಿಯಮಿತ ಬೆಂಗಳೂರು ಇದರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಗೆ ವಂತಿಗೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.” ಮತ್ತು

ಕಲಂ.57(2ಎ)ರ ಪರಂತುಕದಲ್ಲಿ “ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2ಎ) ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವ ಶೇಕಡಾ ಎರಡರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಶೇಕಡಾ ಒಂದರಷ್ಟನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಪಟ್ಟಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಹಾಮಂಡಳಕ್ಕೆ ವಂತಿಗೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.”

ಕಲಂ.57(2ಬಿ) “ಸಹಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಗೆ ವಂತಿಗೆ ನೀಡಲು ವಿಫಲವಾದ ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ಅದರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆ 1997ರ ಕಲಂ.10(2)(ಬಿ) ನಲ್ಲಿ “ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಗೆ ಶೇಕಡ ಎರಡು” ಪರಂತು, ಸಹಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಗೆ ವಂತಿಗೆ ಕೊಡಲು ವಿಫಲವಾದ ಯಾವೊಂದು ಸಹಕಾರಿಯೂ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದೆ. 1959ರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಏಳು ಸದಸ್ಯರ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 6 ಸದಸ್ಯರು ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಹಾಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ಆ ಮಹಾಮಂಡಳ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ, ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಮಹಾಮಂಡಳದ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ, ನಾಮಪತ್ರ ವಾಪಸ್ ಪಡೆದವರು ಅಥವಾ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದವರು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ ನಿಯಮ 10ಬಿ ಅಡಿ ಐದು ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಬಾಹ್ಯ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರ/ಸರ್ಕಾರ, ಈ ಸಮಿತಿಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಮರ್ಷೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಹಾಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 30 ಕೋಟಿ, ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಮಹಾಮಂಡಳ ಸುಮಾರು ಶೇ.2 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಸುಮಾರು ರೂ.15 ಕೋಟಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಸಬೇಕೋ ಅದರಂತೆ

ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ/ನಿಬಂಧಕರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಹಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ವಂತಿಗೆ, ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸಹಕಾರ ಆದೋಲನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಿಸುವಾಗ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತನ್ನ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯವಾರು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯಗಳು, ಅವಧಿ, ಯಾರಿಗೆ, ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು, ತರಬೇತಿಯಿಂದ ಆದ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಮಾತ್ರ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡ ತರಬೇತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಉಳಿದ ಎರಡು ಮಹಾಮಂಡಳಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರು/ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಹಣ, ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವ ಸಂಬಂಧ ವಿಮರ್ಶೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

ಈ ಮುನ್ನೋಟ ಬರೆದ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ, ಸಹಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು/ಸದಸ್ಯಸಹಕಾರಿಗಳು ನೀಡಿದ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರು, ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಜೊತೆ ಮಾಡಿದ ವ್ಯವಹಾರಿ ಲಾಭದಿಂದ. ಅಂದರೆ ಆ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ, ಅಂತಹ ಸಂಘಗಳು/ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ, ಆಡಳಿತ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ ಹಣಕಾಸು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ, ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಮಹಾಮಂಡಳಗಳ ಯಾರದೋ ಹಣವೆಂದು, ತಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಬಂಧಕರ/ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೂಡ.

ಈ ಮುನ್ನೋಟದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ ಸಹಕಾರ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಹಲವಾರು ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ವಿವಾದಗಳು ಏರ್ಪಡುವಾಗ, ಅವುಗಳ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದವರು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆದಾಗ, ಅವುಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳಂತೆ ಪಾಲಿಸಲು, ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು, ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೂರು ಮಹಾಮಂಡಳಗಳ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆಯ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಮಾತ್ರ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ, ಸ್ವತಂತ್ರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆ ರಚನೆ 1997ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ರಚನಾಕಾರರು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಸದಸ್ಯರೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಡೆತನ ಹೊಂದಿರುವ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಸ್ವಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ನೆರವಿನ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾದ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆದ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ, ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಆರ್ಥಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳಾದ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ” ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಕಾಯಿದೆ ರೂಪಿಸಿದೆ.

97ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ನೀತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮತ್ತು 1991ರ ಉದಾರೀಕರಣದ ಕರಡು ಸಹಕಾರಿ ಮಾದರಿ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸ್ವಾಯತ್ತ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಏಕ ರೀತಿ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ ರಚನೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದೆ. ಅಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿದ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು

ಮಾದರಿ ಕಾಯಿದೆ ನೀಡಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ 20 ವರ್ಷಗಳು ಸಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಆದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತುರ್ತಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾ ಸಹಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಮರ್ಶೆ ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ 1959ರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಸಹಕಾರ ಆದೋಲನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯನ್ನು ಆಂದೋಲನಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮೂರೂ ಮಹಾಮಂಡಳಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣ ಜೊತೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ನೋಂದಣಿ

1) ಒಂದು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ನೋಂದಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಒಂದೇ ರೀತಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ತೆಗೆದರೂ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಉಪನಿಬಂಧಕರು ಮುಂದೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದರೂ, ನಂತರ ಆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ತೆರವುಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಲಾಗದೆ. ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ರಿಟ್ ಊರ್ಜಿತ ಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ವಿದೆಯೇ, ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ವಾದವಿವಾದಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಮೂಲ ದಾವಾ ಮೇಲ್ಮನವಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಇರುವುದರಿಂದ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ತೆರವುಗೊಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗದು. ಮೂಲ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ತುರ್ತಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw KAR 5270)

2) ಒಂದು ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿದ, ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ 62116/2011 ಸಲ್ಲಿಸಿ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಕಲಂ.4 ಮತ್ತು 7 ಹಾಗೂ ನಿಯಮ 3 ನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು. ಇದಾದ ನಂತರ ಉಪನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಈ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ರಿಟ್ಟು ನಾಲ್ಕನೇ ಎದುರುದಾರರನ್ನು ಕಕ್ಷಿದಾರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು 03.10.2013ರ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ - ಈ ರಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw KAR 4550)

3) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅರ್ಹತೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 3496)

4) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಅವುಗಳು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು

ಒಂದು ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ಕಲಂ.14 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ವಿಭಜಿಸುವಾಗ ಸಂಘದ 1150 ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ 2/3 ಅಂಶದ ಸದಸ್ಯರ ಬಹುಮತ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ರಿಟ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಸರ್ಕಾರಿ ವಕೀಲರು ಈ ಅರ್ಜಿ ರಿಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅರ್ಹವಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸೂಕ್ತ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಲು (ಕಲಂ.108) ಮತ್ತು ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2017 (1) KLJ 536/2016 Indlaw KAR 7184)

ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ

1) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾಮಪತ್ರ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ಅಂತಿಮವಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ ನಂತರ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಗೆದ್ದರೆ/ಸೋತರೆ ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಅಂತಿಮ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲಾಗದು. ಅರ್ಜಿದಾರರು ಚುನಾವಣೆ ನಂತರ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ, ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬೇಕು. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಮುಖಾಂತರವಲ್ಲವೆಂದು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 6692/2016 (1) KAR LJ 232)

2) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ 6ನೇ ಎದುರುದಾರರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಅಥವಾ 7ನೇ ಎದುರುದಾರರನ್ನು ಕೈಬಿಡಲು ಆದೇಶ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸದೊಳಗೆ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲಾಗದು.

(2015 Indlaw KAR 6170/2016 (1) KAR LJ 367)

3) ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರಾಟ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿತ್ತು. ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಅವನನ್ನು ಅಮಾನತ್ತು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ, ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಆದೇಶಿಸಿ, ಹಾಲಿ ಇರುವ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಚುನಾವಣೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ತನಕ ಮುಂದುವರಿಯಲು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 8657)

4) ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ತಮ್ಮನ್ನು ಅರ್ಹ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು 14.02.2015ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಾಗದೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸುಸ್ತಿ ದಾರರಾಗಿದ್ದು ಅರ್ಹ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದು □ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ, ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ, ಈ ವಿಷಯ ಮಂಡಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 5206)

5) ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಮಂಡಳಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಕರಡು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಅಂತಿಮ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಾಗ, ಸಹಕಾರಿಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ರಿಟ್ ಮೂಲಕ, ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು ಮತ್ತು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw KAR 1006)

6) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದು, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಜೊತೆ, ಮಂಡಳಿ ರಚನೆಯಾದ ನಂತರ , ಅರ್ಜಿದಾರ, ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಂಘದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮತ್ತು ಸಂಘದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ನಿಬಂಧಕರು, ನಿರ್ದೇಶಕನಿಂದ ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, 106ನೇ ಕಲಂ ನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಸಿಗದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಉಪನಿಬಂಧಕರು ಪ್ರಕರಣ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ತನಕ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಿ, ತುರ್ತಾಗಿ ಪ್ರಕರಣ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw KAR 382)

7) ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ 6 ನಿರ್ದೇಶಕರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು 26.04.2016 ರಂದು ನೀಡಿದರು. ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.31(1) ರಡಿ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ನೇಮಿಸಿ 11.05.2016 ರಂದು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ 15 ದಿವಸಗಳವರೆವಿಗೆ, ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ ಅವಧಿ ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ, ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಗೆ ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನವೆಂದರೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಮಂಡಳಿ ರಚಿಸಲು ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಬದಲು ಅವಧಿಗೆ ಪೂರ್ವ ಆದೇಶ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿರುವುದು ತಪ್ಪು. ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಒಂದು ಚುನಾಯಿತ ಮಂಡಳಿ ಮುಖಾಂತರವೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಂ.31(1) ರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ಅದರಂತೆ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲಾಗದು ಎಂದು, ರಿಟ್ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು.

(2016 Indlaw KAR 4921)

8) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ಸಮಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಆದೇಶಿಸಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಪುನಃಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಲು ಆದೇಶಿಸಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದುನಿಬಂಧಕರು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಹೊಸ ಸಮಿತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸಿಂಧು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ 05.01.2005 ರಂದು ಸಮಾಪನಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಲಂ.72ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿ, ಆ ನಂತರ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ 31.03.2005 ರಂದು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ಇಲಾಖೆ ನಡೆಸಿದ್ದರೂ, ಅದು ಸಿಂಧುವಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಸಮಾಪನಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಈವರೆವಿಗೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 5779)

9) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ, ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆದ ನಂತರ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಮಂಡಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದಾಗ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.29ಹೆಚ್ ಮತ್ತು ನಿಯಮ 14 ಕೆಕೆ ಅಡಿ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅವಿಶ್ವಾಸ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರಡು ನಿಯಮಗಳನ್ನು 12.01.2017 ರಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಇನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ರಿಟ್ ಊರ್ಜಿತವಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 2934)

10) ಕಲಂ.29ಸಿ ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕು. ನೋಟೀಸ್ನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಲ್ಲವೆಂದು ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ ಸಂಘವು ನೋಟೀಸ್ ಪಡೆದ ನಂತರ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಿ, ವಿವರಣೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸಂಘವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹಾಜರಾಗಿ ದಾಖಲೆ ನೀಡಬೇಕು. ಇದು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ರಿಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ಅರ್ಹ ಪ್ರಕರಣವಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 910)

11) ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತಿದಾರರಾಗಿದ್ದರೂ, ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ, ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು, ನಿಬಂಧಕರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕಕ್ಷಿದಾರರನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಲು ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಜಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನ್ಯೂನತೆ ಇಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಕ್ಷಿದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ರಿಟ್ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 3331)

12) ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಂತರ ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವ ಬದಲು ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಾರದು. ಏಕೆ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ಅಂತರಿಕ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಆದೇಶಿಸಿತು. ಅಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವ ಬದಲು ನೇರವಾಗಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ.

(2017 Indlaw Kar 4673/AIR 2017 Kar 109)

13) ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು ಕಲಂ.29ಸಿ ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಆದೇಶದ ಉರ್ಜಿತತೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಅಂದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು, ಅದನ್ನು ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಕಲಂ.106 ರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನರ್ಹತೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 6100)

14) ಮೇಲ್ಮಂಡ ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ನೀಡಿದ ಆದೇಶ ಕಾನೂನಿನಡಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ವಿವಾದ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಕಲಂ.106 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ, ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬಾರದು. ಅಂದರೆ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದಾಗ, ಅದರ ಪರಿಹಾರದ ನಂತರವೇ ರಿಟ್ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಬಹುದೆಂದು ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 7411/2018 (2) KLJ 259)

15) ಒಂದು ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನಿರ್ದೇಶಕನ ಅನರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಿಸಿದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಗೋವಿಂದಪ್ಪ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ (1979 (1) ಏಐಎ 124) ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಉಪನಿಬಂಧಕರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಕಲಂ.29ಸಿ (7) ಮತ್ತು (8) ನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶ ಉಪ ಕಲಂ.29ಸಿ (8) ರಡಿ ಇದ್ದು, ಆ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಉಪನಿಬಂಧಕರು ಉಪಕಲಂ (7) ಮತ್ತು (8) ರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಳ್ಳುಹಾಕಿ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಒಂದೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಮತ್ತು ಉಪನಿಬಂಧಕರು ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ, ಉಪನಿಬಂಧಕರ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿತು. ಮತ್ತು ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಆದೇಶ ನೀಡಲು ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 5946)

16) ಇದೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಗೋವಿಂದಪ್ಪ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಆದೇಶ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಮರು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಸೂಚಿಸಿತು. ಅಂದರೆ ಅರ್ಹತೆ (ಮೆರಿಟ್) ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆದೇಶ ನೀಡಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 592)

17) ಅರ್ಜಿದಾರರನ್ನು ಕಲಂ.29ಸಿ ಅಡಿ ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಿಸಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಉಪನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಯಾವಕಾಶ ನೀಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೇ ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕ

ನಿಬಂಧಕರು ಆರ್ಡರ್ ಶೀಟ್ ನೋಡಿದಾಗ 31.01.2017 ರಂದು 4 ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ 01.02.2017 ದಾಖಲೆ ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನರ್ಹತೆ ಆದೇಶ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಉಪನಿಬಂಧಕರು ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಸುಸ್ತಿದಾರ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅರ್ಜಿದಾರನಲ್ಲ, ಅರ್ಜಿದಾರ ದಾಖಲೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಆದೇಶ ಮಾಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು. ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ ದಾಖಲೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 3916)

18) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ನಂತರ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ, ಉಳಿದ ಅವಧಿ 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಯಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು (ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.29 ಎಫ್) ಇದ್ದರೂ, ಆ ಭಾಗದ ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಲು ಇನ್ನು 3 ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಾಕಿ ಇದ್ದು, ಆ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಆ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸ್ಥಾನ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಾಯಿದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅವಧಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು, ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಸಹಮತದಿಂದ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದು ಎಂದು ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 4968)

19) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಚುನಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ, ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ, ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಆಗ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಂಘ, ವಿಳಂಬ ವಿನಾಯ್ತಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ರಿಟ್ ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸಕಾರಣವಿದೆ ಎಂದು ವಿಳಂಬ ವಿನಾಯ್ತಿ ನೀಡಿತು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಚುನಾವಣಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನಡೆಯಲು ಆದೇಶಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠ, ಈಗಾಗಲೇ ಚುನಾವಣೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿತು, ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಿಲ್ಲ.

(2017 Indlaw Kar 3394)

ಮಂಡಳಿ ರಚನೆ ಮೀಸಲಾತಿ :

ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಉಪನಿಯಮ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ 'ಬಿ' ವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಮೀಸಲಾತಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಇಲಾಖೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು. ಆದಾದ ನಂತರ ಸಂಘವು 20 ಸ್ಥಾನ 'ಎ' ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸ್ಥಾನ 'ಬಿ' ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿತು. ನಿಬಂಧಕರು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪದೇ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.12(5) ರಡಿ ತನ್ನ ಸ್ವಯಂ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಿ 'ಎ' ವರ್ಗಕ್ಕೆ 19 ಸ್ಥಾನ, 'ಬಿ' ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಮಾಡಿ ಆದೇಶಿಸಿದರು. ಈ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ 'ಬಿ' ವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ರಿಟ್ 14548-551/2015 ದಾಖಲಿಸಿದ್ದರು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಎರಡನೇ ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರರ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಾದ ಮಂಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw KAR 2543)

ಚುನಾವಣೆ :

1) ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಎರಡು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ ಆಕ್ಷೇಪ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ, ಅನಂತರ ಅಂತಿಮ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ, ತಕರಾರುಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ, ಚುನಾವಣೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಫ.ಕ.200436/2016 ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ, ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತ್ತು. ಆದರೂ ಎಂಟನೇ ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರ ಅಧಿಕಾರಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು - ಆ ನಂತರ ಅಂತಿಮ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಆ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.20(2)ಎ ಯಿಂದ (ಸಿ) ವರೆವಿಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಉಪಕಲಂಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ರಿಟ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಇದಕ್ಕೆ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಹಾರ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw KAR 1006)

2) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ದೇಶಕ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ನಂತರ 2 ಳಿ ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗೆ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಕಲಂ.29ಇ ಅನ್ವಯ ಉಳಿದ ಅವಧಿ 2 ಳಿ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ, ಚುನಾವಣೆ ಮೂಲಕ, ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮರು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಅದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿ ನೇಮಿಸಿದಾಗ, ಇದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 2 ತಿಂಗಳು ಮುಗಿಯಲು ಇನ್ನು 2-3 ತಿಂಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿ ನೇಮಕ ರದ್ದು ಪಡಿಸಲು, ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಕಲಂ.29ಇ ನಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶ ನಿರ್ವಹಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಂದೆ 2 ಳಿ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಗೆ ಸಹಮತದಿಂದ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ - ಮಂಡಳಿ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸಹಮತದಿಂದ ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

ಸೂಚನೆ : 2 ಳಿ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅವಧಿ ಬಾಕಿ ಇದ್ದಾಗ - ಸಹಮತದಿಂದ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಾಯ್ತಿ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶ ನೀಡಿಲ್ಲ

(2017 Indlaw Kar 4968)

3) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠದ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ತಡೆಯಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಯಾದರಿಂದ, ಈ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಆದ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ವಿನಾಯ್ತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಾಮಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು, ಉಪನಿಬಂಧಕರು ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಅಸಿಂದು ಎಂದು ತೀರ್ಪಿತ್ತರು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಲ್ಲಿ, ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಜಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ ತೊಡಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆ ಸದಸ್ಯಪೀಠ ರಿಟ್ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಚುನಾವಣೆ, ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿನ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದು ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಊರ್ಜಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ ಮುಖ್ಯ ಮೇಲ್ಮನವಿಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಇನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 3394)

4) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು, ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗ 15 ಮತಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಉಪನಿಬಂಧಕರು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಆದೇಶಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಲಂ.105 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಆ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೂ ಪರಿಗಣಿಸದೆ, ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿತು. ಆದರೆ ವಕೀಲರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ತುರ್ತು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಲು ಆದೇಶಿಸಿದರೂ, ಸಾಕು ಎಂದು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 2693)

5) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಚುನಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಕಲಂ.70ರಲ್ಲಿ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ದಾವಾದ 2 ರಿಂದ 8 ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಕರಣ ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆಂದು, ತಮ್ಮನ್ನು ಕಕ್ಷಿದಾರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟಾಗ, ಆ ಅರ್ಜಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಘದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳವರೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತನ್ನನ್ನು ಕಕ್ಷಿದಾರರನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೊದರೆ, ಪ್ರಕರಣ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಚುನಾವಣೆ ಅಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕಕ್ಷಿದಾರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅರ್ಜಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕವಲ್ಲ ಎಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 3331)

6) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿ, ಒಂದು ನಾಮ ಪತ್ರವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದರು (W.D.22110/2014) ಏಕೆ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ; ಚುನಾವಣೆಗೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಿದರು ಮತ್ತು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು ಏಕೆ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಉರ್ಜಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ನೀಡಿದ್ದ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿ, ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಿದ್ದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ನಂತರ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟಿಸಬಾರದು, (ಅಂದರೆ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗುವ ತನಕ) ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿದರು. ರಿಟ್ ವಜಾ ಆದ ನಂತರ, ಅಂದರೆ ಸಹಕಾರ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ, ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬೇಕು, ರಿಟ್ ಮೂಲಕವಲ್ಲ ಎಂದು ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ಮೇಲ್ಮನವಿ (3482/2015) ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅರ್ಜಿದಾರರಲ್ಲೊಬ್ಬ

ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು, ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತುರ್ತಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಆದೇಶಿಸಿದ ನಂತರ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ನೀಡಿದ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ರಿಟ್ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳು ದ್ವಿಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ವಜಾ ಮಾಡಿತು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು.

(2017 Indlaw KAR 4673/AIR 2017 KAR 109)

7) ಒಂದು ನೌಕರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಜೊತೆ ವಿಳಂಬ ವಿನಾಯ್ತಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ ಎಂದು, ಅಂದರೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಾಕಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಮನ್ನಿಸಿ ವಿಳಂಬ ವಿನಾಯ್ತಿ ನೀಡಿ, ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠದ ಮುಂದು ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಚುನಾವಣೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಈ ರಿಟ್ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನೀಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು ಗಮನಿಸಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಚುನಾವಣೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 3394)

8) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಮತಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದಾಗ, ಅದನ್ನು ಕಲಂ.70 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು, ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಪಡೆದಾಗ, ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ವಿಳಂಬವಾದ ಬಗ್ಗೆ ವಿನಾಯ್ತಿ ಪಡೆಯದೆ, ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಪಡೆದಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ ಅದರ ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಲು, ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 2693)

9) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮಂಡಳಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಂ.29ಸಿ ಅನ್ವಯ ಅನರ್ಹತೆ ಆದೇಶವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಕಲಂ.70ರ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಲಂ.70ಎ ಅಡಿ ವಿಳಂಬದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಭರತೇಡ್ಡಿ ಪ್ರಕರಣ (2017 Indlaw SC 639) ತೀರ್ಪಿನನ್ವಯ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw KAR 5889)

ಅನರ್ಹತೆ :

1) ಒಂದು ಕೃಷಿಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ, ಮಂಡಳಿ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುತ್ತಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಂ.65ರ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಿ, ವರದಿ ಪಡೆದು, ಕಲಂ.68 ರಡಿ ಅನುಪಾಲನಾ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು, ಲಿಖಿತ ಹೇಳಿಕೆ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು □ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡದೇ

ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಸ್ವಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯಾ ನೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ, ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಮಂಡಳಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅನರ್ಹತೆ ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ, ಮರು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw KAR 71)

2) ಒಂದು ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತನ್ನ ಠೇವಣಿದಾರರ ಹಣ ವಾಪಸ್ ನೀಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಲಂ.29ಸಿ ಅಡಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಉಪನಿಬಂಧಕರು, ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಆದೇಶವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿತು. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಈ ರಿಟ್ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠ ಏಕ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪೀಠದ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನಿರಾಕರಿಸುವ ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಈ ರಿಟ್ ಮೇಲ್ಮನವಿದಾರರು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ, ಅವರು ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠದ ಮೂಲ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮೂಲ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಆದೇಶದಂತೆ ಮುಂದೆ ಕ್ರಮಜರುಗಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿತು.

(2016 Indlaw Kar 6252)

3) ಅರ್ಜಿದಾರನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಅವನು ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಲು ಅನರ್ಹ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವ ತನಕ, ಅವನು ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಅರ್ಜಿದಾರನ ಗೈರು ಹಾಜರೆಂದು (exparte) ಅನರ್ಹತೆ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅನರ್ಹತೆಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವ ತನಕ, ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2015 Indlaw KAR 8664)

4) ಒಂದು ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನಿರ್ದೇಶಕನು ಸುಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಬಂದಾಗ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿ, ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಆ ನಂತರ ಆದೇಶಿಸುವ ಬದಲು, ಅನರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂಬರಹದ ರೀತಿ ಪತ್ರ ನೀಡಿದ್ದ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ. ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ, ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಲು ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅನರ್ಹತೆ ಹಿಂಬರಹ ನೀಡುವ ಮೊದಲೇ ಸಾಲ ತೀರುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀತಿ ಶಾಸನ ಬದ್ಧ ಆದೇಶ ನೀಡಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಊರ್ಜಿತವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 4603)

5) ಒಂದು ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನಿರ್ದೇಶಕನ ಅನರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಮೇಲೆ ಕಲಂ.106 ರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮೂವರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲು ಆದೇಶಿಸಿದ್ದನ್ನು ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಈ ರಿಟ್

ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಇಂಥದೇ ಪ್ರಕರಣ (WP.12316/2014) ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ, ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ಕಕ್ಷಿದಾರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶ ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ, ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಿ, ಅರ್ಜಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 2296)

6) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನು ಸದಸ್ಯತ್ವದಿಂದ ಕಲಂ.29¹(8)(b) ಅಡಿ ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದು ಸಮರ್ಥನೀಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ರಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಚುನಾಯಿತ ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನು ಕಲಂ.29¹(8)(b) ಅಡಿ ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕಲಂ.17 ರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಅನರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಕಲಂ.29¹(8)(b) ಆದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ, ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಅನರ್ಹತೆ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ಇಚ್ಛಾ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸದೆ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶ ಎಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಆ ಅಂಶ ಮರು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು.

(2015 Indlaw KAR 3263 / 2015 (2) KAR LJ 436)

7) ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು ಕಲಂ.29ಸಿ ಅನ್ವಯ, ನಿರ್ದೇಶಕ ತನಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಅನರ್ಹತೆ ಅವಧಿ, ಮಂಡಳಿ ಅವಧಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿರುವುದು. ಕಲಂ.29ಸಿ(8) ಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ. ಕಲಂ.29ಸಿ ಅನ್ವಯ ಅನರ್ಹತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ವಿಚಾರಣೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ನಂತರ 5 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಐದು ವರ್ಷದ ಅನರ್ಹತೆ ಅವಧಿ, ಹಾಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಅವಧಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಐದು ವರ್ಷಗಳೆಂದರೆ, ಅದು ಹಾಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರವೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರರು, ಮೇಲ್ಮನವಿಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಲಾಗದು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಹೇಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ರಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಕೇಳಲು ಅರ್ಹರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ವಿಮರ್ಷೆಗಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ. ಎರಡೂ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿ ರಿಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2016 Indlaw KAR 1532)

8) ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ 1954 ರಡಿ (39/1976) 1976ಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಲಂ.29ಡಿ ಅನ್ವಯ ಒಬ್ಬ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಷ್ಟೇ ಅವಧಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಪದಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಆದರೆ 1976ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ಚುನಾಯಿತ ಪದಾಧಿಕಾರಿ ಅವಧಿಯನ್ನು ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾವುದೇ ಪದಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಒಬ್ಬ ಶಕ್ತಿಯುತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಾರದೆಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಬಂಧನೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಪದಾಧಿಕಾರಿಯಾಗುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

[(1983) 2 Kar LJ 269]

ಸೂಚನೆ : ಈಗ ಈ ಕಲಂಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದ್ದು ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

9) ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠ, ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪದಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇದು ಸಹಕಾರ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(ILR 1995 KAR 510/1993 Indlaw SC 1418)

ಸೂಚನೆ : ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಈಗ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

10) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮೇಲೆ ಕಲಂ.29ಸಿ ಅನ್ವಯ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿದಾಗ, ಆ ನೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಪ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು. ಇದು ನಿಯಮ ಬಾಹಿರ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ (ಸಿವಿಲ್) 5401/2007ರ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾರಣ ಕೇಳುವ ನೋಟೀಸ್ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರ ಮೀರಿ ನೀಡಿದಾಗ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಹುದು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ [(2004) 3 SCC 440/2004 Indlaw SC 1] ವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, ಈ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಕಾರಣ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಲಂ.29ಸಿ ಕಲಂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಕಾರಣ ಕೇಳುವ ನೋಟೀಸ್ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡದಿರುವುದೆಂದು, ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw KAR 910)

11) ಒಂದು ನೌಕರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನಿರ್ದೇಶಕನ ಮೇಲೆ ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು, ಕಲಂ.29ಸಿ ಅಧಿ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು ನೋಟೀಸ್ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ (W.P.47076/2017) ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ, 106 ರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ದ್ವಿಸದಸ್ಯ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ (W.A.47076/2017) ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠದ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರೂ, ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು ನೀಡಿದ್ದ ಅನರ್ಹತೆ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶ, ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಆದೇಶಿಸಿ ರಿಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2017 Indlaw KAR 6100)

ಸೂಚನೆ : - ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠದ ಮೇಲ್ಮನವಿಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠದ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ, ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯದೆ ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ದಾಖಲಿಸಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ವಜಾ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

(2017 Indlaw KAR 7411/2018 (2) KAR LJ 259)

12) ಅರ್ಜಿದಾರ ಒಂದು ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ನಿರ್ದೇಶಕ. ಆ ಸಂಘದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ, ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ಮೊದಲೆ, ಈ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವಂತೆ ಅರ್ಜಿ ನೀಡಲು ಕಲಂ.20(2) ನಲ್ಲಿನ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಉಪನಿಬಂಧಕರು ಕಲಂ.29ಸಿ (7) ಮತ್ತು (8)ನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿ ಆದೇಶಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಉಪನಿಬಂಧಕರ

ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ, ಮೂಲ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು 2 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ, ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಿ ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2017 Indlaw KAR 5946)

13) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನಿರ್ದೇಶಕನಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಸುತ್ತಿದಾರನೆಂದು ಕಲಂ.29ಸಿ ಅಡಿ ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಪಡಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಮೇಲ್ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಬಂಧಕರು ದೃಢೀಕರಿಸಿದಾಗ ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡದೆ ಮಾಡಿರುವ ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಲು ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದ ಮೇಲ್ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಬಂಧಕರು, ಐದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ಅನರ್ಹತೆಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿದ್ದರು. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಲಿಖಿತ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ, ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅನರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಿಸುವಾಗ, ಅದನ್ನು ಹಗುರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದೇ, ಸಮರ್ಪಕ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಮರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw KAR 3916)

ಸದಸ್ಯರ ಅನರ್ಹತೆ :

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ 1959ರ ಕಲಂ.17 ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸದಸ್ಯನ, ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲದ, ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ನಿರಾಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡಿದ್ದರೂ ಆ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಅನರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕಾರಣ ಕೇಳುವ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿ ಆದೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2015 Indlaw KAR 1927)

ದುರುಪಯೋಗ :

1) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನೌಕರನ ಮೇಲೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ದಾಖಲಿಸಿ, ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ದಾಖಲೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಅಂದರೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.29ಜಿ ಅನ್ವಯ ಒಂದು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದುರುಪಯೋಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದಾಖಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೀಡಿದ ಅಧಿಕಾರ ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಆದೇಶಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ, ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw Kar 436)

2) ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದ ಮೇಲೆ, ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಮುಂದೆ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿಲ್ಲವೆಂದು, ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿತು. ಆ ನಂತರ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ, ಅವನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಆ ನಂತರ ಅಮಾನತ್ತು ಇಡಲಾಯಿತು. ಈ

ಮದ್ಯ ನೌಕರ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ, ಬಾಕಿ ಸಂಬಳ, ಪಾವತಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಲು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. (ವಜಾ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮರು ನೇಮಕದವರೆವಿಗೆ) ಈ ಮದ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು ಮತ್ತು ನೌಕರನೂ ಸಹ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮರು ವಿಚಾರಣೆ ಆದೇಶ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿತು. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ತನ್ನ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರು ನೇಮಕ ಅಥವಾ ಬಾಕಿ ಸಂಬಳ ಪಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶಿಸಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ನೌಕರ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದ ಗುರುತರ ತಪ್ಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಸಹಕಾರಿಯ ಆ ನೌಕರನನ್ನು ಮರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವುದು, ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹವಲ್ಲ. ನೌಕರನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಲು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ನೀಡಿ, ಎರಡೂ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw KAR 233)

3) ಒಂದು ಮೀನುಗಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘದ ಉಪನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಠೇವಣಿ ನೀಡಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೀನುಮರಿಯನ್ನು ಕೆ.ಆರ್.ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು, ಒಂದು ಬೆಳೆಯನ್ನು (ಮೀನುಗಾರರು) ಈ ಮುಂಗಡ ನೀಡಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಹಂಚಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಂ.64ರ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಲಂ.68ರ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿ, ಅವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದಾಗ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರೂ, ಈ 68ರ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಉಪನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ, ಉಪನಿಬಂಧಕರು ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಕಲಂ.68ರ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಿಟ್ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೂವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಕಾಪಾಡಲು ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ, ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ, ತಪಿತಸ್ತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕನಿಗೆ ರೂ.50,000/- ದಂಡ ಆಕರಣೆ ಮಾಡಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 6202)

4) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ರೂ.6,95,000/- ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಅಧಿಭಾರ ಪ್ರಕರಣ ದಾಗಲಿಸಿತು. ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರೂ ಸೇರಿ 40+1 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಆದೇಶಿಸಿತು. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು, ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ವಸೂಲಾತಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗದೆ ಕಲಂ.64ರ ವಿಚಾರಣೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವರು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಇರುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ನೀ.ಸಿ.11474/2016, 11475/2016 ಮತ್ತು 11476/2016 ನನ್ನು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ರದ್ದು ಪಡಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 3573)

5) ಒಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸೇರಿ ಏಳು ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು ನೌಕರರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಂಬಳ ರೂ.1,33,200/- ನೀಡಿದ್ದು ಅಪರಾಧವೆಂದು ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಆದೇಶದ

ಮೇಲೆ ಎಫ್.ಐ.ಆರ್ ದಾಖಲಾದಾಗ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು, ಪೋಲೀಸರು ತಮ್ಮನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾದ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೈಲ್ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಸಂಘದ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ನಿರ್ದೇಶಕರ ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲವೆಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಬೈಲ್ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 4175)

6) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಂ.64 ರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಕಲಂ.69ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಈ ಮತ್ತೆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರನೂ ಸೇರಿ ಹಲವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿತು. ಅದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ, ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಲ್ಲವೆಂದು ವಿಚಾರಣಾ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದು ಅರ್ಜಿದಾರನ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನವೇ ಹೊರತು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 3573)

7) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಹಯಾಕ ನಿಬಂಧಕರು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಲು ಆದೇಶಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ದಾಖಲಿಸಲಾಯಿತು. ಅರ್ಜಿದಾರರು ಈ ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ತಾವು ಹಣದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡದಂತೆ ಆದೇಶ ನೀಡಲು ಕೇಳಿದಾಗ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಬೈಲ್ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 4175)

8) ಒಂದು ಪಾಥಮಿಕ ಭೂಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವಾಗ ಸುಳ್ಳು ದಾಖಲೆ ನೀಡಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪಶು ಸಂಗೋಪನಾ ವೈದ್ಯರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೆಸರಿನ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅದೇ ಸ್ಥಳದ ಸರ್ಕಾರಿ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ದೃಢ ಪಡಿಸಿದಾಗ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೊಸ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು (ಸುಳ್ಳು ದಾಖಲೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ) ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ರಿಟ್ ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದಂತೆ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡದೇ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ ಕಲಂ.197 ರಡಿ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು. ಅಂದರೆ ಐ.ಪಿ.ಸಿ ಕಲಂ.419, 409, 420, 465, 468 ನಡಿ ದಾಖಲಿಸಿರುವುದು ಸರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 5693)

9) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮೇಲೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಲು ಆದೇಶಿಸಿದಾಗ, - ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಎಫ್.ಐ.ಆರ್ ದಾಖಲಿಸದೇ ಇದ್ದರೂ, ಬೈಲ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅದು ಬೈಲ್ ನೀಡಲಾಗದ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿದ್ದರೂ, ನಿರೀಕ್ಷಣ ಜಾಮೀನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೆಲವು ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಬೈಲ್ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ರಿಟ್ನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಯಿತು.

(2017 Indlaw Kar 4175)

10) ಒಂದು ಮೀನುಗಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನಲಾದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಂ.64 ರಡಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದು ಆರೋಪ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಕಲಂ.68ರ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸದೆ, ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಸೇರಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಆ ನಂತರ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ, ಆದೇಶ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ರೂ.50,000/- ಸಾವಿರದ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿ, ಆ ದಂಡವನ್ನು 30 ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಜಮಾ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ, ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆರೋಪಗಳಿಂದ, ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ತುರ್ತು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿತು. ಮತ್ತು ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸದಿದ್ದರೆ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು ಮತ್ತು ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 6202)

11) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕನ ಸದಸ್ಯರ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯಿಂದ ನೌಕರರು ಯಾರದೋ ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.64ರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕಲಂ.69 ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಿ 4 ಜನರು ರೂ.6.95 ಲಕ್ಷ ಪಾವತಿಸಲು ಜವಾಬ್ದಾರರೆಂದು ಆದೇಶ ಪಡೆದರು. ಅದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ವಸೂಲಾತಿ ಆದೇಶವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲವೆಂದು ಮಂಡಳಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿದಾರರಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೋರಿಸಿರುವುದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಲು ತೀರ್ಮಾನ ಸರಿಯೆಂದು, ಇಲ್ಲವಾದರೂ, ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ಕೈಬಿಡಲು ತೀರ್ಮಾನ ಸರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 3573)

12) ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿರುವುದು ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸಿದರೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸಿದರೂ, ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಪಶು ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಎಂಬ ಖೋಟಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಹಿ ಮಾಡಿಸಿ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಮತ್ತು ಪಶು ವೈದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅಂಧಹ ಪಶು ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ಹೂಡಿರುವುದು ಸರಿ ಎಂದು, ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದೆ. ಅಂದರೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 5693)

ಸೇವಾ ನಿಯಮ :

1) ಒಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿದ ನಂತರ, ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿಲ್ಲದ ವಿಷಯವನ್ನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸೂಚಿಸಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 4843)

2) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುವಾಗ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವ ಅರ್ಹತಾ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2015 Indlaw KAR 294/2015 (3) Kar LJ 15)

3) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು “ರಾಜ್ಯ” ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್-ಕರ್ನಾಟಕ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಆದೇಶ 2013. ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 2175/2015 (1) Kar LJ 386)

4) ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವಾ ವೃಂದದ ನೌಕರನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಅಂತಹ ನೌಕರನನ್ನು ಮರು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಆದೇಶಿಸಿರುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಆಯುಕ್ತರು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2015 Indlaw Kar 9056)

ಸೂಚನೆ : ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್, ಕಾರ್ಮಿಕ/ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪ್ರಕರಣ ಈಗ ಇದು ಉರ್ಜಿತವಲ್ಲ.

5) ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ತನ್ನ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನನ್ನು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದ ಮೇಲೆ ಅಮಾನತ್ತು ಗೊಳಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ನೌಕರ ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಪು ನೀಡಲು ಸೂಚಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು, ಅಮಾನತ್ತು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.90% ಪರಿಹಾರ ಭತ್ಯೆ ನೀಡಲು ಆದೇಶಿಸಿದರು. ಮೂಲ ಪ್ರಕರಣ ದಿನಾಂಕ 11.11.2008 ರಲ್ಲಿ (ಅಮಾನತ್ತು 23.10.2007) ಮರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಆದೇಶ ದಿನಾಂಕ 30.06.2011 ರಂದು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿತು. ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ, ವಿಚಾರಣೆ ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ಶೇ.90% ಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಶೇ.50% ಪರಿಹಾರ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಿತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ವಿಭಾಗ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ಆದೇಶಿಸಿದ ಶೇ.50% ಪರಿಹಾರ ಭತ್ಯೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 2177/2015 (1) Kar LJ 415)

6) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನೌಕರನನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಕಲಂ.70ರ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಮರು ನೇಮಕಾತಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ವೇತನ ಎಂದು ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಈ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಎಷ್ಟೇ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಈ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಮನವಿ ಮನ್ನಿಸಿ, ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಬೆಳಗಾಂ ಕ್ಯಾಂಪ್ಗೆ ಬದಲಾಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇತ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸಲು ಆದೇಶ ನೀಡಿ ಪ್ರಕರಣ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿತು.

(2015 Indlaw KAR 3571)

7) ಒಂದು ಹಾಲು ಸಹಕಾರ ಒಕ್ಕೂಟದ ನೌಕರ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನಾಂಕವನ್ನು 30.12.1951 ರ ಬದಲಾಗಿ 30.12.61ಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ನಿವೃತ್ತಿ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದಾಗ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೋರಿ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ದಿನಾಂಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದರು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಿ, ವಿಚಾರಣೆ ನಂತರ ನೌಕರನನ್ನು 5 ದಶಕಗಳ ಕಾಲ, ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನಾಂಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ನಿವೃತ್ತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅರ್ಜಿದಾರ ಒಕ್ಕೂಟ, ಆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಕ್ಷಿದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿಯ ಮುನಿಯಮ್ಮ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ (ಐಐಐ 2013 ಎಂಐ 4703) ತೀರ್ಪಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ನೌಕರರ, ಈ ಪ್ರಕರಣ ಮುಂದುವರಿ ಸುವುದಾದರೆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಕಕ್ಷಿದಾರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw Kar 6044)

8) ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು 4 ತಿಂಗಳು ಗೈರು ಹಾಜರಾಗಿ, ಆನಂತರ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಒಪ್ಪಿ ದಿನಾಂಕ 30.06.2010 ರಂದು ಸೇವೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರ ದಿನಾಂಕ 19.07.2010 ರಂದು, ತನಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ನಿವೃತ್ತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಲು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು, ಅದನ್ನು ಮನ್ನಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಉಪನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ದಿನಾಂಕ 04.09.2014ಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ನೀಡುವಂತೆ ಸೂಚನೆ ಪಡೆದರೂ, ಅದನ್ನು ನೀಡದೆ, ಬಿ.ಸಿ.ಎಂ ವಸತಿ ಗೃಹದ ಬಾಕಿ ರೂ.1,10,840/- ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲು ಸೂಚಿಸಿ, ಸೇವಾ ಸೌಲತ್ತು ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಾದವೇರ್ಪಟ್ಟಾಗ ಕಲಂ.70 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದು ಮತ್ತು ರಿಟ್ ಊರ್ಜಿತವಲ್ಲವೆಂದು ವಜಾ ಮಾಡಿದರು.

(2016 Indlaw Kar 1953)

9) ಒಂದು ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿ ಸಂಗ್ರಹಣ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ, ಹಾಪ್ಕಾಮ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹಾಪ್ಕಾಮ್ಸ್ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ವಿಭಜಿಸಿದಾಗ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನೌಕರರು (ದಿನ ಗೂಲಿ ನೌಕರರು 1992 ಮತ್ತು 1997 ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕವಾದ) ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಖಾಯಮಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ರಿಟ್

ಅರ್ಜಿ 30821/2010 ದಾಖಲಿಸಿ 15.04.2011 ರಂದು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದನ್ವಯ ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿ ಸೇವಾ ಸಮಲತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಖಾಯಂಗೊಳಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಡಿಪಿಎಆರ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಕ್ಷಿದಾರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೌಕರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಹುದ್ದೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು. ಅರ್ಜಿದಾರ ನೌಕರರು, ಪರಿಹಾರ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿ ರಿಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2016 Indlaw Kar 1865)

10) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನೌಕರರು, ಕಲಂ.70 ರಡಿ, ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ ಕಲಂ.71 ರಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಪಡೆದ ನಂತರ, (28.03.2012) ಅದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಘಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲು ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಆದರೆ 2012 ರಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಆದೇಶವನ್ನು, ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವ ಬದಲು, ರಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದು ಎಂದು, ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw Kar 3863)

11) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲು ಒಕ್ಕೂಟ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ “ಮದರ್ ಡೈರಿ” ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ದಿನ ನಿತ್ಯದ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಮೂಲಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು, ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ನೌಕರರಿಗೂ ವಿಮಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು, ವರದಿ ಪಡೆದ ಮೇಲೂ, ಮದರ್ ಡೈರಿಗೆ ಇಎಸ್‌ಐ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.45-ಎ ಅಡಿ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಲಂ.75 ರಡಿ ಇಎಸ್‌ಐ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈಗಾಗಲೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ನೋಟೀಸ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಇಎಸ್‌ಐ ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ರಿಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದೇ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ರಿಟ್ ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ರಿಟ್ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು.

(2016 Indlaw Kar 4184)

12) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಸತ್ತಾಗ, ಅವನ ಮೂಲ ವೇತನ ರೂ.7263/- ಇದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ರೂ.200/- ಕಳೆದರೆ ಉಳಿಯುವ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ರೂ.7060/- ಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಾಗ. ಅವನಿಗೆ ರೂ.7,34,240/- ಅಪಘಾತ ವಿಮೆ ಹಣ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ರೂ.45,000/- ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಒಟ್ಟು ರೂ.7,79,240/- ಪಾವತಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರಣ ನೀಡಿದ್ದ ರೂ.7,22,248/- ರ ಬದಲು ರೂ.7,79,240/- ಪಾವತಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು, ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಸೂಚಿಸಿ, ವಿಮಾ ಕಂಪನಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw Kar 6002)

13) ಒಂದು ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಒಕ್ಕೂಟದ ನೌಕರನ ಮೇಲೆ ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ಶಿಸ್ತುಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ, ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಕೆ.ಎ.ಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಒಕ್ಕೂಟ ರಿಟ್ ಸಂಖ್ಯೆ.83216/2011

ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ, ಕೆ.ಎ.ಟಿ ಗೆ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎ.ಟಿ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ, ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ, ಮರು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿತು. ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದ. ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿರುವುದು ಆರೋಪಿ ನೌಕರ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು, ಮಾರಾಟದ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು. ಈ ಪ್ರಕರಣ ಈಗಾಗಲೇ 16 ವರ್ಷಗಳು ಸಂದಿದ್ದು, ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮರು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಮತ್ತು ವಿಳಂಬ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು, ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ, ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw Kar 5223)

14) ಒಂದು ಹಾಲು ಒಕ್ಕೂಟದ ನೌಕರನ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಶಿಸ್ತುಕ್ರಮದಿಂದ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಆರೋಪ, ಒಕ್ಕೂಟದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಿತು. ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೌಕರನನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೂಟವು ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ, ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು ಒಕ್ಕೂಟದ ವಜಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ನೌಕರನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ನೌಕರನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸೇವೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವನಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಲು ಆದೇಶಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಒಕ್ಕೂಟ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ 83216/2011 ನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಕೆ.ಎ.ಟಿ ಗೆ ಮರು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಮತ್ತು ರಿಟ್ 200312/2016 ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ವಜಾ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಈ ರಿಟ್ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿ ನೌಕರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ, ಮತ್ತು ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪರ ಆದೇಶ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮರು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ವಿಳಂಬ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು. ಈ ಪ್ರಕರಣ 2007 ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಈ ಮೇಲ್ಮನವಿ ತನಕ 16 ವರ್ಷಗಳ ಸಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಒಕ್ಕೂಟದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ತನ್ನ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಲು, ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ, ಆರೋಪಿ ನೌಕರ 9 ವರ್ಷಗಳು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಅವನಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಸಂಬಳದ ಶೇ.40/- ರಷ್ಟನ್ನು ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಆದೇಶಿಸಿತು. ಅಂದರೆ ರಿಟ್ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು, ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw Kar 5554)

15) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಲಂ.64 ರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಿ ನೇಮಿಸಿ, ಆ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಲಂ.69 ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದಾಗ, ಆ ಪ್ರಕರಣದ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕರನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ, ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ಯಾನಿರ್ವಾಹಕನೂ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ 50/50 ಭಾಗಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರೆಂದು ದಾಖಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ, ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಧರಿಸಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠದ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪಿಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ರಿಟ್

ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 227 ರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗದು ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನತೆ ಪರಾಮರ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಂದು ರಿಟ್ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2016 Indlaw Kar 5856)

16) ಒಂದು ಪಟ್ಟಣ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನೌಕರ ಪ್ರಾವಿಡೆಂಡ್ ಫಂಡ್ ಅಳವಡಿಸದೇ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಕೆ ನೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡದೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಂದು ಉದ್ಯಮ ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿ ರುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಅಂದರೆ ಆದೇಶ ಊರ್ಜಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಅಧಿಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ದಿನಾಂಕ 13.08.2010 ರಂದು ಬೇಟಿ ನೀಡಿ ಇದು ಒಂದು ಉದ್ಯಮ ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ 23 ನೌಕರರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಅವರ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಮುರಿದು ಅದೇ ಮೊತ್ತದ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸೇರಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೌಕರ ಸಂಖ್ಯೆ 23 ಇದ್ದು, ಇದು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಕನಿಷ್ಠ 50 ನೌಕರರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಇ.ಪಿ.ಎಫ್ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಒಳ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಆ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ವೇದಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದರೂ, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಇದ್ದರೂ, ರಿಟ್ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ (2001) 10 SCC 445/2000 Indlaw SC 3012 ಆಧರಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು ಇದಕ್ಕೆ ಈ ರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ, ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹೇಳಿಕೆ ಕೇಳಿ. ಅರ್ಹತೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿತು, 20.07.2016 ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3.00 ಗಂಟೆಗೆ ಪಕ್ಷಗಳ ಹಾಜರಾಗಲು ದಿನಾಂಕ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2016 Indlaw KAR 4364 / 2016 (151) FLR 1053)

17) 2008ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸನ್ನು 58 ರಿಂದ 60 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಕಲಂ.70 ರಲ್ಲಿ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ, ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು 60 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ನೀಡಲು ಆದೇಶ ಪಡೆದರು. ಅದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಪಡೆದು - ಆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಿಬಂಧಕರ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ಅರ್ಜಿದಾರ 60 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಬೇಕು. ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ - ನಿಬಂಧಕರ ಆದೇಶ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಣ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತೀರ್ಮಾನಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅರ್ಜಿದಾರ ಕಲಂ.109ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಪಡೆಯಲು ಅಥವಾ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡುವಂತೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

(2017 Indlaw Kar 2692)

18) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನೌಕರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅವನಿಗೆ ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರನ್ನು ವಿಷಧೀಕರಣ ಕೇಳಿದಾಗ, ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿ ನೀಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ನೌಕರನಿಗೆ ಹಿಂಬರಹ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ,

ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಹಣ ಪಾವತಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು (ನಿಯಮ 31(4)(ಎ) ಅನ್ವಯ) ಮತ್ತು ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು. ಈ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪು ನೀಡುವಾಗ ನಿಯಮ 18 ರಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು. ಈ ಹಿಂದೆ ನೀಡಿದ್ದ ತೀರ್ಪುಗಳಾದ ILR 2003 Kar 4858/ILR 2006 Kar 4476/2006 Indlaw Kar 337 ನ್ನು ಗಮನಹರಿಸಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿಗೆ ಅರ್ಹರು ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು. ಅಂದರೆ ಅರ್ಜಿದಾರ 18.09.87 ರಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ 14.10.96 ರಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿಗೆ ಅರ್ಹ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 2694)

19) ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನಿಯಮ 1960ರ ನಿಯಮ 18(4) ನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ಒಬ್ಬ ನೌಕರ ತಾನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿಗೆ ಅರ್ಹ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬ ನೌಕರು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯ ಸೇವೆ ಪೂರೈಸಿ ಬಿಡುಗಡೆ (relinquishes) ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿಗೆ ಅರ್ಹನಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಸೇವೆಯಿಂದ ಹೊರ ನಡೆದಾಗ, ಅವನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ, ಅವನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದರೂ ಅವನು ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿಗೆ ಅರ್ಹ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಬೇಕೆಂದು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(1976 ILR (Kar) 956)

20) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನೌಕರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನಿಯಮ 18(4)ಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ, ನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸು 58 ರಿಂದ 60 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, 60 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು 28.12.2008ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ನೀಡಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ. 22.04.2013 ರಂದು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ, ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿದ್ದನ್ನು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದಾಗ ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉಪನಿಯಮ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೌಲತ್ತು ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 6222)

21) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಕಲಂ.70ರಲ್ಲಿ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ, ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ಅವರೇ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು, ಮುಖ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಯ ಚರ್ಚಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಂತೆ ಹಿಂಸೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿ, ಒಂದು ಆಂತರಿಕ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ, ಆದೇಶ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಸರ್ಕಾರಿ ವಕೀಲರ ಇನ್ನು ಎರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸುವುದಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದ ವಾದವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಆಂತರಿಕ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 3078)

ಸೂಚನೆ : ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

22) ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಮಾಪನಾಧಿ ಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಲಂ.69ರ ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಣ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ ಭಾಗಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ, ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ 6 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಸೇವೆಯಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠ ಆಡಿಟ್ ವರದಿ ನೀಡುವಾಗ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಹೆಸರು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಆಗಿನ ಉಪನಿಬಂಧಕರು ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆದೇಶವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, ಕಲಂ.69ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನಂತರವೇ, ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮದ ಆದೇಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ವಜಾ ಮಾಡುವ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲಂ.69 ರಲ್ಲಿನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶ ತಪ್ಪು ಎಂದು ವಜಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಯವರಿಗೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಕಲಂ.69ರ ಆದೇಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಆದೇಶ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಊರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಿ, ವಜಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿತು.

(2017 Indlaw Kar 2138/2017 (3) KLJ 688)

23) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನಿಯಮ 1960ರ ನಿಯಮ 18(4) ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತ ವಯಸ್ಸನ್ನು 58 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು 2008 ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ 60 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ ಜೊತೆ ತನ್ನನ್ನು 60 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ, ತನ್ನ ಉಪನಿಯಮಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, 60 ವರ್ಷದ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು, 58 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು 58ಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಎಂದು ಹಣಕಾಸು ಸೌಲಭ್ಯ ಪಾವತಿಸಲು ಆದೇಶಿಸಿತು ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಸಂಘವು ಕಾಯಿದೆ/ನಿಯಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ನಂತರ, ತನ್ನ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ನಿರಾಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂಘದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 6222)

24) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕರೆದು, ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕನ ಗೈರು ಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ಸಮರ್ಪಕ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಈ ಹಿಂದೆ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆ ದಿನಾಂಕರಂದು ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕನನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು, ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೇ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿ ಅಂತರಿಕ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಆದೇಶ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಆದೇಶ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗದೆ ವಿಚಾರಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ವಕೀಲರು ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಇನ್ನು ಎರಡು ವಾರದಲ್ಲಿ

ಆದೇಶ ನೀಡಲು ನೀಡುವುದಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 3078)

25) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಮಾಪನಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ವಜಾ ಮಾಡುವಾಗ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೇಲೆ ಕಲಂ.69 ರಡಿ ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೇ ವಜಾ ಆದೇಶವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ವಜಾ ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿತು. ಇದರ ಜೊತೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದಡಿ ನಡೆದ ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಮೇಲೆ ಕಲಂ.69ರಲ್ಲಿ ಹೂಡಿದ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಎರಡು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.

- 1) ಸೇವೆಯಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಿದ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದ ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ, ಸೇವೆಗೆ ಮರು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಆದೇಶಿಸುವುದು.
- 2) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರನ ವಜಾ ಆದೇಶವನ್ನು, ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ (ಕಲಂ.69ರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ) ಮರು ಆದೇಶ ಮಾಡುವುದು.

ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಎರಡನೇಯದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ವಜಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದ ಆದೇಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪುನಃ ಆದೇಶಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2017 Indlaw KAR 2138 / 2017 (3) KAR LJ 688)

ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣ :

1) ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಾಲ ನೀಡದೆ ಇದ್ದಾಗ ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿತು. ಡಿಕ್ರಿ ಪಡೆಯಿತು ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸಮಾಪನೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿ ಆದೇಶಿಸಿತು. ಹಣ ವಸೂಲಿಗೆ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ ರೂ.28 ಕೋಟಿ ಹಣ ಪಾವತಿಸಲು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠದ ಆದೇಶವನ್ನು ದ್ವಿಸದಸ್ಯ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ. ಅರ್ಜಿದಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡಿಕ್ರಿ ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 3258)

2) ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ನೌಕರನ ಕಾನೂನು ವಾರಸುದಾರರು ನೇರವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಊರ್ಜಿತವಲ್ಲ - ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ದಾವಾ

ದಾಖಲಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಕಲಂ.70(2)ರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 9633/2015 (6) Kar LJ 602)

3) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯನ ಸುಸ್ತಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಡಿಕ್ರಿ ಪಡೆದು ಜಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ, ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಲಾಗದೆ ಡಿಕ್ರಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು, ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ಪೀಠ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಸಾಲವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ತೀರುವಳಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ (one time settlement) ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೆ ಮಾರಾಟವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು. ಉಪನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಕಲಂ.106ರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ತಿರಸ್ಕೃತಗೊಂಡಾಗ, ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಕಲಂ.108ರಲ್ಲಿ ಪುರಸ್ಕರಣಾ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮನವಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ತುರ್ತಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 1897)

4) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿತು. ಪ್ರಕರಣ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಡಿಕ್ರಿ ಪಡೆದು ಆಸ್ತಿ ಹರಾಜು ಮಾಡಿತು. ಸಾಲಗಾರ ಈ ಹರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿ ತನಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಕಛೇರಿಯಿಂದ, ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು 'ಇ ಸಂಜೆ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರೂ, ನೋಟೀಸ್ ಡಿಕ್ರಿದಾರನಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಪುರಾವೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಆ ವರೆವಿಗೆ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ಕಾಪಾಡಲು ಆದೇಶಿಸಿತು ಮತ್ತು ಜಾರಿ ಪ್ರಕರಣ ಹಾಗೂ ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣದ ವಿಚಾರಣೆ ನಂತರ ರಿಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆ ಹೊರತು, ನೇರವಾಗಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 2963)

5) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಂಡತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನೌಕರನ ಹೆಂಡತಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದ ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw 9647/2016(1) Kar LJ 158)

6) ಮರಣ ಶಾಸನ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ದಾವಾ - ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ತನಗೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಿತು. ಸಾಲ ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಾಗ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ ಡಿಕ್ರಿ ಪಡೆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ದಾಖಲಿಸಿದ ಮರಣ ಶಾಸನದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಕರಣ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರದೆ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಾಗ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇದು ಒಂದು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಿದ ಮರಣ ಶಾಸನದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಆದೇಶ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 8876)

7) ಒಂದು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ವಸೂಲಾತಿಗಾಗಿ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸುವಾಗ, ಅದನ್ನು ಊರ್ಜಿತವಲ್ಲವೆಂದು ನಿಬಂಧಕರು ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ (WP.36289/1995) ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ (DRT) ದಾಖಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಡಿಆರ್‌ಟಿ ವಜಾ ಮಾಡಿದನ್ನು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ದಾಖಲೆ ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಆದೇಶಿಸಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಸಾಲ ನೀಡಿದ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಸಾಲಗಾರ ಎರಡು ಚೆಕ್ ನೀಡಿದಾಗ, ಆ ಚೆಕ್‌ಗಳಿಂದ ಹಣ ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ (Dishonour) ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಸಂಸ್ಥೆ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ದಾಖಲಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 3298)

8) ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.69ರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರನು ಎಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ನಂತರ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಪರಿಶೀಲನೆ. ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ ಆದೇಶಿಸಿದ್ದು ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 6798)

9) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲ ವಸೂಲಿಗೆ ಕಲಂ.70 ರಲ್ಲಿ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿತು. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಅಂತರಿಕ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕೆಲ ಪರಿಹಾರ ಕೆಳದರು, ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ. ಇದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ 1990 Indlaw KAR 147 / (1992) 74 Campcas 172) ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ವಕೀಲರು ಪೀಠದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಸ್ವಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯಾದಡಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲಾಗದು, ಏಕೆಂದರೆ, ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ ದಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಒಪ್ಪಲಾಗದು, ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಭಾರ ಅಧಿಕಾರಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw Kar 4448)

10) ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು ಕಲಂ.70ರಲ್ಲಿ ಹೂಡಿದ ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಕಲಂ.71ರಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆದೇಶವನ್ನು 2012 ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದು. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ, ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಆದೇಶಿಸಿ ಮತ್ತು ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು, ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಯಿತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಜಿದಾರರು ಮುಂದೆ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2016 Indlaw KAR 3863)

11) ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠ ಈ ಹಿಂದೆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಿ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಬಂಧ ಪಡದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನಿರ್ದೇಶಕ ಅನರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದನ್ನು, ಪರಿಗಣಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಆದೇಶ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw KAR 592)

ಸೂಚನೆ :- ಮೇಲ್ಕಂಡ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ

ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಉಪನಿಬಂಧಕರು ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಮಾಡಿದ ಕಲಂ.29ಸಿ ನ ಅನರ್ಹತೆ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

12) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡಿದಾಗ ಬಡ್ಡಿದರ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿ, ಸುಸ್ತಿಯಾದ ನಂತರ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಆ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ಮದ್ಯಸ್ಥಿಗಾರ, ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಬೇಕು. ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಶೇ.16% ಎಂದಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಶೇ.12% ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಿರುವುದು ಅವನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮೀರಿದ್ದು.

(2017 Indlaw Kar 2811)

ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ :

1) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು, ತಮಗೆ ನೀಡಿದ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಘದಿಂದ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದೆ. ಸಂಘವು ಜಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಮೂಡಾಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸಿ ಬಡಾವಣೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಕೆಳನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಆಯುಕ್ತರು ನೀಡಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ - ಆಯುಕ್ತರು ಮುದ್ದು ಹಾಜರಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ತೀರ್ಪು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಅರ್ಜಿದಾರರ ಮನವಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 6839)

2) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮೇಲೆ ಕಲಂ.30ರಡಿ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ II ಆರೋಪಗಳು ಹೊರಿಸಿ ಕಲಂ.65 ರಡಿ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು, ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಧಿಕಾರದನ್ವಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಸಂಘದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲವೆಂದು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 653)

3) ಒಂದು ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬೊರ್ವೆಲ್ ಕೊರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕರಣದ ಹಿನ್ನೋಟವೆಂದರೆ ಬಿಹೆಚ್‌ಇಎಲ್ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಜಮೀನು ಸ್ವಾದೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಖಾಂತರ ಖರೀದಿಸಿದ್ದನ್ನು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾ ಕಿತುಹಾಕಿದ ನಂತರ, ಮೂಲ ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಪ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ, ಪ್ರಕರಣ ವಜಾ ಮಾಡಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ

ಖಾಯಂ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಅಂದರೆ ಜಮೀನು ಸ್ವಾದೀನವನ್ನು ಉಚ್ಚ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ವಜಾ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮೂಲ ಜಮೀನುದಾರರ ಹಕ್ಕು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಂತಹ ಜಮೀನಿನ ಒಂದು ನಿವೇಶನವನ್ನು ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ನ್ಯಾಯಾಬಾಹಿರವೆಂದು. ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 653)

4) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮಾದರಿ ಉಪನಿಯಮಗಳು ನಿಬಂಧಕರು ರಚಿಸಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ನಂತರ ಮೂಲ ಮಾದರಿ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆದು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾದರಿ ಉಪವಿಧಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೂ, ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಲಿಖಿತ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ, ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರೂ ಸೂಚಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ನಿಬಂಧಕರು ಪಾಲಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ (ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ನೀಡಿದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ) ನಿಬಂಧಕರು ಬೈಲಾ ಸಂಖ್ಯೆ 3.13 ನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈಬಿಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಪರಿಹಾರ ಭಾಗಶಃ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರೂ ಮಾಡದಿದ್ದಾಗ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕಲಂ.108ರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಆದೇಶ ನೀಡಲು ಸೂಚಿಸಿತು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ನಿಬಂಧಕರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಲಾಗದು ಎಂಬ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿ ಮೇಲಿನಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 5709/2015 (6) KAR LJ 430)

5) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಲು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ನಿವೇಶನ ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯನ ಗಂಡನಿಗೆ 4-12-1973 ರಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಎ ನಿವೇಶನ ನೋಂದಾಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ನಿವೇಶನ ನೀಡಲಾಗದು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಿಡಿಎ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಬೈಲಾ ಪ್ರಕಾರ, ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ನಿವೇಶನವೆಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 6901)

6) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಅದನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿತ್ತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ರಸ್ತೆ ವಿಸ್ತರಣೆಗಾಗಿ, ಆ ನಿವೇಶನದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ರಸ್ತೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ಸಂಘ ನೋಂದಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ನಿವೇಶನ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡ ಮೊದಲನೇ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು, ಎರಡನೇ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಆ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಆ ನಿವೇಶನದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಮೊದಲನೇ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಎರಡನೇ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಆದೇಶವನ್ನು ಉರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಿ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 8560)

7) ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ವಿವಾದದ ಆಸ್ತಿ 01.09.2006 ರಂದು 5ನೇ ಎದುರು

ಅರ್ಜಿದಾರರು 6ನೇ ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ - ಅವರೇ ಆಸ್ತಿಗೆ ಒಡತನ ಹೊಂದಿದ್ದು - ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ ಎಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 8560)

8) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ಈ ಸಂಘ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಧನ ಪಡೆಯದೇ ಇದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಜಿದಾರರು ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 9602/2015 (5) KAR LJ 462)

9) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಔಖ.ಓ.260/2011 ನ್ನು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಕರಣ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.70ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಇಂಜಿಕ್ಷನ್ ನೀಡಲು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದು- ಇದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.70 ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 2816)

10) ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಿಂದ ಒಂದು ನಿವೇಶನ ಪಡೆದಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 10 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿಸಿತ್ತು (Conditional Sale). ಇದೇ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಮತ್ತಿಬ್ಬರ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಉದ್ವೇಗ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಆ ಉದ್ಯೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಸುಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಡಿಕ್ರಿ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಆಸ್ತಿ ಮಾರಿ, ಉಳಿದ ಬಾಕಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನಿವೇಶನ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲು ಮುಂಬೈ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದಾಗ, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿದಾಗ - ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾರಾಟವಾಗದೆ ಇದ್ದು ಅದರ ಆಸ್ತಿ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಹೆಸರಿಗೆ ನೋಂದಾವಣೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗದು. ಅಂದರೆ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಾತಿ ಕಾಯಿದೆ 1890 ರಡಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಗದು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ - ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಕ್ಕು ಆ ಆಸ್ತಿ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 7662 / 2016 (2) KAR LJ 564)

11) ರಾಜ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತನ್ನ ನಿವೇಶನ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ (ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಬಡಾವಣೆ) ಮೂಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡದೆ ಸಹಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿ ನಿವೇಶನ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸದಂತೆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಂತರಿಕ ಅರ್ಜಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶಾ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದ ನಂತರ, ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಘವು ಹಲವಾರು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿದೆ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ, ಸಂಘದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದು ಮತ್ತು ನಿವೇಶನ ಮುಂಗಡ ಹಣವನ್ನು ಐದು ಸಮಾನ

ಕಂಠುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು, ಸಹ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ (ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆ ನೌಕರರ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ) ಈ ನೀತಿ ರೂಪಿಸಿದೆ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಿತು. ಸಂಘದ ಪರವಾದ ವಕೀಲರು, ಸಂಘದ ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಸದಸ್ಯರ ಸೇರ್ಪಡೆಗೆ ನಿಬಂಧಕರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದ ನಂತರವೇ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ, ಅವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆ ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಹಾಗೂ ಬಡಾವಣೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ದರ ಮರುನಿಗದಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದಾಗ, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅರ್ಜಿದಾರರು ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಇದ್ದು, ಐದು ಕಂಠುಗಳನ್ನು ಹಣ ಕಟ್ಟಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನವೇ ನ್ಯೂನತೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹಾಗೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಖಾಯಂ ಸದಸ್ಯರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗದು. ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಮತ್ತು ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ, ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು ಮಾಡಿದ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw Kar 6878)

12) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ 1988ರಲ್ಲಿ ರೂ.20,000/- ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿ, ಬಹು ಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಮುಂಗಡ ಪಡೆದು, ಆ ದರವನ್ನು ನೀಡಲಿವೆಂದು ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು ಅಂತರಿಕ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ಮನೆ ಮೀಸಲಿಡಲು (ಈ ಪ್ರಕರಣ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ತನಕ) ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು, ಸಂಘವು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಈ ರಿಟ್ ದಾಕಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಜಿದಾರ 1988ರಲ್ಲಿ ರೂ.20,000/- ನೀಡಿದ್ದು 8 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ನಿವೇಶನ ಮುಂಗಡ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸಂಘದ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು 60,000/- ಹೆಚ್ಚಿ ಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡದೆ, ನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ತಪ್ಪು. ಆದರೆ ಒಂದು ನಿವೇಶನ/ಮನೆ ಮೀಸಲಿಡಲು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶ, ಆ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಮನೆ/ನಿವೇಶನ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೇ ನೀಡಿದ ಆದೇಶ. ಇದರಿಂದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ತೊಡಕಾಗುತ್ತಿದೆಂದು ಗಮನಿಸದೇ ನೀಡಿದ ಆದೇಶ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ, ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು ಖಾತೆಗೆ ರೂ.20,000/- ಮತ್ತು ಶೇ.18% ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿಸಿ, ಇಟ್ಟು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವ ತನಕ ಹೆಚ್ಚು ಬಡ್ಡಿ ಬರುವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ ಠೇವಣಿ ಇಡಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw KAR 72)

13) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು, ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿಯೂ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆದಿರುವುದು ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.17 (1)(ಡಿ) ಮತ್ತು 17(2) ರಲ್ಲಿ ಅನರ್ಹತೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಕಲಂ.70 ರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಅದಾದ ನಂತರ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಘೋಷಿಸಿದಂತೆ ನಿಬಂಧಕ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ನಂತರ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೇಳಿ ಈ ಅನರ್ಹತೆ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ' ಗೆಲುವು ' ಸೋಲಿನ ಅಂತರ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ 7 ಮತಗಳ ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ 4 ಮತಗಳು ಬಂದ ನಂತರ, ಚುನಾವಣೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಘೋಷಿಸಲು ಒಬ್ಬಿಗೆ ನೀಡಿತು ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಇಬ್ಬರು ವಿರುದ್ಧ ಮತಚಲಾಯಿಸಿದ್ದರು ಅದು 7-6 ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿತು.

ಈ ತೀರ್ಮಾನದ ನಂತರ 4 ಮತ್ತು 5 ನೇ ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಅನರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ, ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು 30 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ 4 ಮತ್ತು 5 ನೇ ಎದುರುದಾರರು ದಿನಾಂಕ 06.10.2017 ರಂದು ಹಾಜರಾಗಲು ಸೂಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 5365)

14) ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರನ ಜೊತೆ ನಿವೇಶನ ಪಡೆಯಲು ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಹಣ ನೀಡಿ, ನೋಂದಾಯಿಸಲು ಕೇಳಿದಾಗ, ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ರೂ.10 ಲಕ್ಷ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಾಗ ವಿವಾದ ವೇರ್ಪಟ್ಟು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ಹೂಡಲಾಯಿತು. ಸಂಘವು 100 ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ನೋಂದಾಯಿಸಿತ್ತು, ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಉಚ್ಚ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದವರಿಗೂ ಪ್ರಕರಣ ಮುಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ದ್ವಿಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಅರ್ಜಿದಾರರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಪವರ್ ಆಫ್ ಆಟಾರ್ನಿ ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡದೆ ರದ್ದು ಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕರಣ ಹೂಡಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw KAR 1439)

15) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ, ಸಂಘದ ಕೆಲವು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಾಗ, ಅದು ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.56, 58 ಮತ್ತು 61ಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಊರ್ಜಿತ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ, ಆದೇಶಿಸಲು ಕೇಳಿದ್ದರು. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಾಗಬಯಸಿದಾಗ ರೂ.15,000/- ಪಾವತಿಸಲು ಸಂಘವು ಕೇಳಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ 30934-935/2009 ನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅದು ವಜಾ ಆಯಿತು, ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ (W.A.2-4/2012) ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ, ಸಂಘವು ತನ್ನ ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಹಣ ಪಾವತಿಸಿ, ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು. ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠ ಆದೇಶಿಸಿರುವುದು ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಹಣ ಪಡೆದು ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡಲು ಅಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.70 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಕರಣದ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದು, ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿ ಅನ್ವಯ ಅವಕಾಶ ನೀಡದೇ ಆದೇಶಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದೆಯೆ ವಿನಹ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲಾಗದು. ILR 2004 KAR 4298 92) ILR 2006 KAR 2180 (3) 2006 Indlaw KAR 43 ಮತ್ತು W.P.6908/2014 ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw KAR 168)

16) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ, ಮಂಡಳಿ ರಚನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ, ಚುನಾಯಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಇಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದು, ಈ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತು ಇದು ಕಲಂ.17(1) (ಡಿ) ಮತ್ತು 17(2) ರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅನರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡಿ, ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ ಕಲಂ.71(3) ಮತ್ತು ಸಿ.ಪಿ.ಸಿ ಕಲಂ.151 ರಲ್ಲಿ ಅಂತರಿಕ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಈ ಇಬ್ಬರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸದಂತೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಕೋರಿದಾಗ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಚುನಾವಣೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶ, ಈ ರಿಟ್ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಈ ಇಬ್ಬರ ಮತಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ, (2 ಮತಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ) ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಗೆ ಸೂಚಿಸಿತು. ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ/ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದ ಇಬ್ಬರಿಗೆ 7 ಮತ್ತು 4 ಮತಗಳು ಚಲಾವಣೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಬಂದ ನಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಎರಡು ಮತಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡದ ನಂತರ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು ಮಾಡಿದ್ದ ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ, ಇಬ್ಬರು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಮತ್ತು 30 ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಮರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಮರು ಆದೇಶ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 5365)

17) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಾಗಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಂದ 1982 ರಲ್ಲಿ ರೂ.5.00 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ (3.22+4.30 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ) ಖರೀದಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೂ.4.59 ಲಕ್ಷ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ, ನೋಂದಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ ಮುಖಾಂತರ ಉಳಿದ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿಸಿತು. ಈ ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದ 1988ರಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ನೋಂದಾವಣೆ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ರೂ.10.00 ಲಕ್ಷ ಪಾವತಿಸಲು ಕೇಳಿದಾಗ ವಿವಾದ ವರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಿವಿಲ್ ದಾವಾ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ (ಖಬಂ 896/1996) ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಎರಡನೇ ಮೇಲ್ಮನವಿಯು ತಿರಸ್ಕೃತಗೊಂಡಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ (24.06.2000) ಮತ್ತು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ, ಆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ, ಜಮೀನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ನೀಡಿದ್ದ ಪವರ್ ಆಫ್ ಆಟಾರ್ನಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಲಾಗದೆ, ರದ್ದು ಪಡಿಸಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕರಣ (O.S.No.163/2003) ದಾಖಲಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಜಮೀನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಎಂದು ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿತು. ಆದರೆ ನಿವೇಶನ ಪಡೆದ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಕ್ಷಿದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಿ, ಅರ್ಜಿದಾರರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಆದೇಶ ನೀಡಿತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ವಿಳಂಬ ವಿನಾಯ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವಾಗ, ಅರ್ಜಿದಾರ (ನಿವೇಶನದಾರರು) ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ದಾಖಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಅವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸೂಚಿಸಿ - ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ

ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 1439)

18) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತನ್ನ ಕೆಲವು ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಕಲಂ.56 ಮತ್ತು 58 ಮತ್ತು ಕಲಂ.61ಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸದ್ದನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಬಾರದೆಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದ್ದವು. ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯನಾಗಲು, ಸಂಘವು ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರೂ.15,000/- ಪಾವತಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರೂ.15,000/- ಪಾವತಿ ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಶುಲ್ಕ ಪಡೆಯಲು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿತು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠ, ದಾವಾದಲ್ಲಿನ ಫೀ ಪಡೆದು ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಈ ಪ್ರಕರಣ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸಿದಾಗ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸೂಚಿಸಿತು.

ಜಮೀನು ಮಾರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 168)

19) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಉಪನಿಯಮದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಆದೇಶಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂಕೃಷ್ಟ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಅಂದರೆ ಉಪನಿಯಮಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಮರು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಯೇ ಹೊರತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣವಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(ILR 2004 KAR 4298)

20) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ, ಉಪನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ ಸಹಕಾರದಿಂದ ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ. ಒಮ್ಮೆ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ನಿವೇಶನ, ಆ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಬೇಡವೆಂದರೂ, ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಉಪನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(ILR 2006 KAR 2180 / 2006 Indlaw KAR 43)

21) ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದು, ಅವನು ಈಗಲೇ ವಕೀಲರ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದು - ಎರಡೂ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಹೊಂದಲಾಗದು ಎಂದು ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದಾಗ [ಕಲಂ.17(1)(ಡಿ) ಮತ್ತು ಕಲಂ.17 (2)] ಅನರ್ಹತೆ ಹೊಂದತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ಸಂಘ ಸಮರ್ಥಿಸಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ, ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಾರರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ/ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆದೇಶಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 5365)

22) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯ, 1988 ರಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಮುಂಗಡ ರೂ.20,000/- (30' 40')ಕ್ಕೆ 96 ರಲ್ಲಿ ರೂ.60,000/- ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದನ್ನು (ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ) 2012 ರ ತನಕ ಪಾವತಿ ಮಾಡದೆ, 01.12.2012 ಮನೆ ನೀಡಲು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ - ಹಣ ಪಾವತಿಸದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನೀಡಲಾಗದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ, ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಂತರಿಕ ಆದೇಶ ನೀಡಿ, ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲು ಆದೇಶಿಸಿದಾಗ ರಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ. ಸಂಘವು 96 ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ದರವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಆ ನಂತರ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಬೇಕೆಂಬ, ಆದೇಶಕ್ಕೆ ತಡೆ ನೀಡಿ, ಸಂಘವು ಅರ್ಜಿದಾರ ರೂ.20,000/- ಮುಂಗಡ ಪಾವತಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ ಶೇ.18% ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿಸಿ, ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಗೆ ಠೇವಣಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಹಣವನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಠೇವಣಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಿ ತೀರ್ಪು ನೀಡಲಾಯಿತು.

(2017 Indlaw Kar 72)

23) ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ಜಮೀನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಾವತಿಸಿದ ಹಣ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರವೂ ರೂ.10,00,000/- ಲಕ್ಷ ಪಾವತಿಸಲು ಕೇಳಿದಾಗ - ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ - ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಈ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ತೊಡಕು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸೂಚಿಸಿತು. ಸಿವಿಲ್ ದಾವೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಕಕ್ಷಿದಾರರಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಆ ದಾವೆಯಲ್ಲಿನ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತೊಡಕುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸೂಚಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 1439)

24) ಒಂದು ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡಲು ರೂ.5,000/- ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ನಂತರ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಮೂಲಕ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿತು, ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಣ ಪಾವತಿಸಲು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಇದಾದ ನಂತರ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಕೇಳಿದಾಗ, ಸಂಘವು ಈ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸದಸ್ಯರಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಲಂ.70ರಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸೂಚಿಸಿತು. ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠ ಒಟ್ಟಾರೆ ರೂ.15,000/- ಪಡೆದು ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಹಣ ಪಡೆದು ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನ ಎಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಈ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲಾರರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಲಂ.70ರಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಸಂಘದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಮಂಡಳಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರೆ,

ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಲಂ.70 ರಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಆ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಲು ಅರ್ಹರಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 168)

ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ :

1) ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.80P(2)(a)(i) ನಡಿ ವಿನಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಿಸುವಾಗ, ಆ ಸಂಘದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಕಾಯಿದೆ ಉದ್ದೇಶ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ತೀರ್ಪು ನೀಡುವಾಗ, ಅದನ್ನು ತೆರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ತನ್ನ ನಿಲುವು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅರ್ಜಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಲಾಯಿತು.

(2014 Indlaw KAR 2105 (2014) 369 ITR 86)

2) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಬಂದ ಆದಾಯವನ್ನು ವಿನಾಯಿಗೆ ಕೇಳಲಾಗದು. ಅಂತಹ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆ ಕರ ವಿನಾಯಿಗೆ ಪಡೆಯಲಾಗದು. ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸುವಾಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹ ಸೇರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಕಲಂ. 80P(2)(a)(i) ರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದಿದ್ದು, ಈ ಕಾಯಿದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಂ.80P(1)ನ ವಿನಾಯಿಯಿಂದ ಕೈಬಿಡಲು ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿತು.

(2014 Indlaw KAR 2105)

3) ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.80P(4) ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ.

(2015 Indlaw KAR 7675)

4) ಕಾನೂನು ರಚನಾಕಾರರು ಕಾಯಿದೆ ರಚಿಸುವಾಗ ಅದರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ತೆರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರವಿನಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವ ಷರತ್ತು [ಕಲಂ.80P(4)] ಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ/ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವಾಗ ವಿಧಿಸಿರುವ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕೆಂದು - ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಂಘದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 9296 (2016) 236 Taxman 351)

5) ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ, ಕಲಂ.80P(2)(a)(i) ರಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹವೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ತೀರ್ಮಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2015 Indlaw KAR 7258)

6) ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಆಯುಕ್ತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿನ ಕಲಂ.80P(2)

(a)(i) ರಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ವಿಮರ್ಷಿಸಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಮೂಲ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ. ಈ ಕಲಂ ಅನ್ವಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 7334)

7) ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಆಯುಕ್ತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗೆ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ಮೂರು ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಈ ಶರತ್ತು ಪೂರೈಸದೆ ಇದ್ದಾಗ ಅಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಆ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆದೇಶ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಆಯುಕ್ತರು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 7355)

8) ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.80P(2)(a)(i)ರಡಿ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ಅದೇ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.56(ccvi) ರಲ್ಲಿನ ವಿವರಣೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ ತೀರ್ಮಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಆಯುಕ್ತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 7652)

9) ಕಲಂ.80P(2)(a)(i) ನ್ನು ವಿಮರ್ಷೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ವಿಮರ್ಷೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ತೆರಿಗೆ ಆಯುಕ್ತರ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 9303)

10) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಲಂ.80P(2)(a)(i)ರಡಿ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ, ಇದರ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ತೆರಿಗೆ ಆಯುಕ್ತರ ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 9298)

11) ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.80ಪಿ(4) ರಡಿ ವಿನಾಯಿಗೆ ಪಡೆಯಲು, ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಮೂರು ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿರಬೇಕು ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಲಂ.80P(2)(a)(i) ರಡಿ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆಯಲಾಗದು. ಇಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಆಯುಕ್ತರ ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 7352)

12) ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.80P(2)(a)(i) ರಡಿ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ ವಿನಾಯಿಗೆ ಎಂದಿರುವಾಗ, ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಅಂತಹ ತೀರ್ಮಾನ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ

ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದು ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅನರ್ಹ ಎಂದು ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆಯ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ರಿಟು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 9302)

13) ಒಂದು ಸಾಲ ನೀಡುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.80ಕ ಅಡಿ ವಿನಾಯಿಕ್ಕೇಳಿದಾಗ, ಆ ಸಂಘ ಕರ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹವಲ್ಲ ಎಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಕಲಂ.80ಕ ಅಡಿ ವಿನಾಯಿಕ್ಕೇಳಿದಾಗ, ಅರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅಂತಾಗ ಸಂಘವು ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮರು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಿ, ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 7653)

14) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಕಲಂ.80ಪಿ ಅಡಿ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹವೆಂದು/ಅನರ್ಹವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವಾಗ, ಅಂತಹ ಸಂಘ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಹಾರ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹ/ಅನರ್ಹವೆಂದು ಕರ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಂಘವು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಕಾಯಿದೆ, ಈ ಸಂಘ ವಿನಾಯಿಗೆ, ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪುನರ್ ಅರ್ಥೈಸದಿದ್ದರೆ, ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

ನೀತಿ : ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗದು.

(2015 Indlaw KAR 7353)

15) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.80ಕ ಅಡಿ ವಿನಾಯಿಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅದು ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ವಿನಾಯಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಆದೇಶ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ - ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹ ಸಂಘ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 7335)

16) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂಬ ಪದಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕರ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು, ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿ ಮಾಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ರಿಟ್ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 9297)

17) ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿ, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿಸಿಗುವುದಲ್ಲವೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.80P(2)(a)(i) ರಡಿ ವಿನಾಯಿಗೆ ಕೇಳಿರುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ 2014 Indlaw KAR 2105/(2014) 369 ITR 86 ಮತ್ತು ರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವಂತೆ, ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಟ್ಟಲೇಬೇಕೆಂದು ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಪುರರುಚಿರಿಸಿ, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw KAR 6892/(2017) 395 ITR 287)

18) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಹಂಚುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸದೆ, ಕಲಂ.57ರಲ್ಲಿ ಲಾಭ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಲಾಭ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅದರ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಈ ರಿಟ್ಟು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಈ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನೀತಿ ರೂಪಿಸಿರುವುದು “ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಲಾಭಗಳಿಸಿದಾಗ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕು” ಇದನ್ನು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ರೂಪಿಸಿದ ನೀತಿ ಎಂದು, ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನೀಡಿದ್ದ ರಾಧಾಪೋಮಿ ಸತ್ಯಂಗ್ ಪ್ರಕರಣ (1991 Indlaw SC 948/(1992) 1 SCC 659) ದಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಕರಣ, ಅದಕ್ಕೆ ರೆಸ್ಜುಡಿಕ್ಟಾ (Res-Judicata) ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ನೀತಿ ಮಾಡಲಾಗದು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಕಲಂ.147ರಡಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿತು. ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವ ಪರಿಹಾರ, ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತಮ್ಮ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಲಾಭಾವಿಂಗಡಣೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ರಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿತು.

(2016 Indlaw KAR 1815/(2016) 238 Taxman 689)

19) ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ 1438/2019 ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ 1959ರಲ್ಲಿ ನೋಂದಾವಣೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ 1961 ರಲ್ಲಿ ಕಲಂ.80ಪಿ ವಿನಾಯ್ತಿ ಕೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆ 1997 ರಡಿ ನೋಂದಾವಣೆಯಾದ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ರಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ಸಹಕಾರಿ, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.2(19) ರ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸುವಾಗ, 80ಪಿ(1) ರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸಂಕುಚಿತಗೊಳಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ಎರಡೂ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಎರಡೂ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 246(3) ಹಾಗೂ ಅನುಬಂಧ VII, II ನೇ entry ಪಟ್ಟಿ II ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, 1959ರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲತ್ತು ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಅರ್ಹ ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿ, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ನಿಲುವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ, ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಮನವಿಯನ್ನು 16.01.2020 ರಂದು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿತು.

[W.P 484141/2018 (T-IT)/ W.P 14381 of 2019 (T-IT)]

20) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಹಾರ ಸದಸ್ಯರು, ಸಹಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ನಾಮಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸಿಟಿಜನ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ವಪ್ನನೆ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಕಲಂ.80ಪಿ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವಂತೆ, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕರ ಆಕರಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿ, ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ವಿನಾಯಿಗೆ ಅರ್ಹವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮರು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 6207)

21) ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನ್ನ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ, ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕೇ ಅಥವಾ ಸಂಘವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಿಟಿಸನ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕರ ಆಕರಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿ, ತಿಳಿಸುವುದು, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಷದೀಕರಿಸಿರುವುದು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘದ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ, ಅದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.80P(4) ಅಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಕರ ಆಕರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿತು ಮತ್ತು ಸಿಟಿಸನ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಪ್ರಕರಣದಂತೆ ತುರ್ತಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 6207)

ಮೇಲ್ಮನವಿ :

1) ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ ಒಂದು ಮೇಲ್ಮನವಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಈ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ 1976 ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು- ಈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಸಿವಿಲ್ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಗೊಳಿಸ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು 1976ರ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.9 ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ.

ಈ ಮೇಲ್ಮಂಡ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನ AIR 1969 SC 78/1968 Indlaw SC 137 ನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿತ್ತು.

ಈ ಪ್ರಕರಣ ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯ ನಿವೇಶನ ನೋಂದಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಲಂ.70 ರಲ್ಲಿ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ ಅದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿ, ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ನಿವೇಶನ ನೋಂದಾಯಿಸಲು ಆದೇಶಿಸಿದ್ದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕಲಂ.101 ರಡಿ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ನೀಡಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತಕರಾರು ತೆಗೆದಾಗ, ಅದನ್ನು ಎರಡನೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ 7117/2011 ರಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ವಿಚಾರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನಂತರ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಿ - ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 7847)

2) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ನೇರವಾಗಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.106ರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗದೆ ನೇರವಾಗಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ

ಮುಂದೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಆ ಅಧಿಕಾರ ಇನ್ನು ಐದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು ಮತ್ತು ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಆದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿತು.

(2017 Indlaw KAR 3384)

3) ನಿಬಂಧಕರು ನೀಡಿದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲಂ.106 ರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದು. ರಿಟ್ ಊರ್ಜಿತವಲ್ಲವೆಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು.

ಸೂಚನೆ : ಕಲಂ.106ರ ಮೇಲ್ಮನವಿ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

(2017 Indlaw Kar 3384)

ಬಹುರಾಜ್ಯ ಕಾಯಿದೆ - ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅವಧಿ :

1) ಬಹುರಾಜ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 2002 ರನ್ವಯ ದಾಖಲಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಅರ್ಜಿದಾರರು ಎರಡು ಅವಧಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಮೂರನೆ ಅವಧಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಅಂದರೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.44(2) ರಲ್ಲಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು 2 ಅವಧಿಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕಾಯಿದೆ ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ರೂಪಿಸಿದ ನೀತಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 6645)

2) ಬಹುರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ 2002 ರಲ್ಲಿ ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕಲಂ.84ರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ, ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ರಿಕನ್ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ಕಾಯಿದೆ 1996 ನಡಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದೆಂದು ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠದ ಆದೇಶ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಳಂಬ ವಿನಾಯಿಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ, ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 4816)

3) ಒಂದು ಬಹುರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ವಿಧಿಸಿರುವುದು, ಮೂಲ ಭೂತಹಕ್ಕಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ, ಪದಾಧಿಕಾರಿ ಅವಧಿ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಬಂಧ, ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಕಾಯಿದೆಯಡಿ, ಮತ್ತು ಅದು ಸಂವಿಧಾನದಡಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಮೂಲ ಭೂತ ಹಕ್ಕೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

[(1997) 3 SCC 681/1997 Indlaw SC 2275]

4) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿನ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಆ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಅರ್ಹತೆ/ಅನರ್ಹತೆ ಗನುಗುಣವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಬಯಸಬೇಕು. ಮೂಲ ಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(AIR 1954 SC 686/1954 Indlaw SC 52)

ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ 1997 :

- 1) ಒಬ್ಬ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ, ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಆದೇಶದಿಂದ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಶ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸುವಾಗ ಅವನಿಗೆ, ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಆದೇಶದಿಂದ ಆದ ತೊಡಕನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸ್ವೀಕರಾರ್ಹವಲ್ಲ ಎಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಜಾಗೊಳಿಸಿತು.

(2015 Indlaw KAR 3980)

- 2) ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ, 97ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಂತರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ 1997ಕ್ಕೆ ತಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಹಲವಾರು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ರಿಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

- 1) ಸದಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸಹಸದಸ್ಯತ್ವದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಅತನ ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡಿದಂತೆ ಭಾವಿಸುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ.
- 2) ಸಹಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇ.10ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಸಂವಿಧಾನ ವಿರೋದಿಯಲ್ಲ.
- 3) ಮೀಸಲಾತಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸಂವಿಧಾನ ವಿರೋದಿಯಲ್ಲ.
- 4) ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸಣಾಧಿಕಾರಿ ನೇಮಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ, ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ, ಅರ್ಹತೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವುದ ರಿಂದ ಇದು ಅಸಂವಿಧಾನವಲ್ಲ. ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 2684)

ಶಿಸ್ತುಕ್ರಮ :

- 1) ಒಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರ ಅನ್ಯ ಸೇವೆಯ ಮೇಲೆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಹಣದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಕಲಂ.69 ರಡಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಜವಾಬ್ದಾರನಲ್ಲ ವೆಂದು, ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಆರೋಪ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈಬಿಡುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿದರೂ, ಶಿಸ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ಈ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ವಜಾ ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಆದೇಶದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ವಜಾ ಆದೇಶ ಮಾಡಿರುವುದು ಆದೇಶ ಊರ್ಜಿತವಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿತು. ಈ ತೀರ್ಪು ನೀಡುವಾಗ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಪರಿಹಾರ ಅಂದರೆ ವಜಾ ಆದೇಶ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಮರು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರರಡನೇಯವರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಮರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ, ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw Kar 2138 / 2017 (3) Kar LJ 688)

2) ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಭೂಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಸುಳ್ಳು ಪಶು ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಸೇರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಿರುವುದು ದಾಖಲೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಪಶು ಸಂಶೋಧನಾ ಇಲಾಖೆ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಸರಿನ ಪಶು ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ದೃಢೀಕರಿಸಿರುವುದು, ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ರುಜುವಾತಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ರಿಟ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು.

(2017 Indlaw Kar 5693)

ಅವಿಶ್ವಾಸ ಮಂಡನೆ ;

1) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಅಂಶಗಳು ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.29ಹೆಚ್ ನ್ನು ದಿನಾಂಕ 27.07.2016 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದರೂ, ನಿಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ದಿನಾಂಕ 21.01.2017 ರಂದು ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಅವಧಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿದ್ದು, ಎರಡು ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುವ ಮೊದಲು ಅವಿಶ್ವಾಸ ಮಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಂಡಳಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮಂಡಿಸಿದ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮೇಲೆ ಇಲಾಖೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ರಿಟ್ ಊರ್ಜಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2017 Indlaw KAR 2934)

2) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ಅವಿಶ್ವಾಸ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ 2/3 ಅಂಶದ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ (ಚುನಾಯಿತ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರ ಹಾಜರಾತಿ ಮತ್ತು ಮತ ಚಲಾವಣೆ) ಎಂದು ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲಾಗದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ 108ರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಈ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಇರುವ ಅವಧಿ ಆರು ತಿಂಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಈ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ದಿನದಿಂದ 4 ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw Kar 7184/ 2017 (1) kar LJ 536)

ವಿಚಾರಣೆ/ಆಡಿಟ್ :

1) ಒಂದು ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಂ.64ರ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಲಾಯಿತು. (2013-14ರ ಅವಧಿಗೆ) ವಿಚಾರಣಾ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಕಲಂ.68ರಲ್ಲಿ ಅನುಪಾಲನಾ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು 30 ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅನುಪಾಲನಾ ವರದಿಯಲ್ಲಿ, ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ನೀಡಿದರು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸರ್ಕಾರ 7 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಮರು ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂತರಿಕ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ 2013-14ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಕಲಂ.106 ರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಪಡೆದರು, ಅಂದರೆ ಕಲಂ.68ರ ಆದೇಶದಂತೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸದಂತೆ. ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರರು, ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ತೆರವು ಮಾಡಿದರೆ ಮೂಲ ಅರ್ಜಿ ಅನರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂಲ ಅರ್ಜಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವ ತನಕ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಜಾರಿ

ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮೇಲ್ಮನವಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವ ತನಕ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw KAR 1895)

2) ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ವಿನಂತಿಸಿದರೂ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಅಂದರೆ ದುರುಪಯೋಗವಾದ ಹಣ ವಸೂಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ಹೂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಕಲಂ.64ರ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ 1/3 ಬಹುಮತದ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದರೆ, ಅಷ್ಟೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಬಂಧಕರೇ ತಮ್ಮ ಸ್ವಯಂ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾದರೂ ಅವರು, ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮಾಹಿತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದ ನಿಬಂಧಕರ ಮನಸ್ಕಿತಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಇರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಅವರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ರಿಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2016 Indlaw Kar 837)

ಹರಾಜು - ಡಿಕ್ಕಿಜಾರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ :

1) ಒಂದು ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ತಾನು ನೀಡಿದ ಸಾಲ ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಾಗ ತನಗೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹರಾಜು ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ 25211/2005 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಅರ್ಜಿದಾರ ನೀಡಿದ ಲಿಖಿತ ಮನವಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಅದಾದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ.15786/2007 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಅದರ ವಿಚಾರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಬಾಕಿ ತೀರುವಳಿ ಪತ್ರ ನೀಡುವುದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw KAR 1926)

ಸರ್ಕಾರದ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಷೆ ಅರ್ಜಿ :

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಕಲಂ.108ರಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವಿಚಾರಣೆ ಮೇಲಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಕಲಂ.108ರ ಆದೇಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿಮರ್ಷಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಬೇಕು.

(2015 Indlaw KAR 7334)

ಪ್ರತಿನಿಧಿ :

ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಮತ್ತೊಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯನಿದ್ದಾಗ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ "ಡೆಲಿಗೇಟ್" ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯನಿರಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವಾಗ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ನೌಕರ ನನ್ನ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಜಿದಾರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿರುವ ರಿಟ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ವಿಷಯ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ

ಆದೇಶಗಳಿಂದ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗದು. ಅಂದರೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಆದೇಶ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು.

(2015 Indlaw KAR 1922)

ಎಪಿಎಂಸಿ ಮಾರಾಟ ಲೈಸೆನ್ಸ್ :

ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಸಂಘ ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಎಪಿಎಂಸಿ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿ, ನೀಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರದೆ ಸತಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಬಯಸಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw KAR 3496)

ಸಮಾಪನೆ :

ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ಕಲಂ.72ರಲ್ಲಿ ಸಮಾಪನೆಗೆ ಆದೇಶದ ನಂತರ, ಅದರ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಆದಾದ ನಂತರ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ, ಮಂಡಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಸಮಿತಿ ರಚಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಮನ್ನಣೆ ಇಲ್ಲ. ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ನೋಂದಣಿ ರದ್ದತಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ, ಬೇರಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರ ಆದೇಶ ಊರ್ಜಿತ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2017 Indlaw KAR 5779)

ಉಪನಿಯಮ ತಿದ್ದುಪಡಿ ;

ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಭೂಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕವನ್ನು 19.01.2015 ಎಂದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು 14.01.2015 ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡದೆ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು, ಹಿಂದಿನ ದಿನಾಂಕದಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಿರುವುದು, ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಮತ್ತು ಮನಸೋಇಚ್ಛೆ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವೆಂದು ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಂಘದ ಉಪನಿಯಮ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶಿಸಿರುವುದನ್ನು, ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ ಆದೇಶಿಸಲು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು.

(2015 Indlaw Kar 4101)

ವಿವಾದದ ಊರ್ಜಿತತೆ :

ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯನಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.70/71 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲಾಗದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ವಿಳಂಬ ವಿನಾಯ್ತಿ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ವಿವಾದವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಹಕಾರ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ - ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ ವಿಳಂಬ ವಿನಾಯ್ತಿ ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಪ್ರಕರಣ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ಈ ಪ್ರಕರಣ ಸಹಕಾರ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.

(2015 Indlaw Kar 2964)

ದಾವಾ ಊರ್ಜಿತತೆ :

ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನೌಕರನ ಮೇಲೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿತು. (1999 ರಲ್ಲಿ) ದುರುಪಯೋಗದ ಹಣ ರೂ.15/- ಲಕ್ಷ ಇದ್ದು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಹಣ ರೂ.60,000/- ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಸರ್ತಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಗದೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗಿನ ಪ್ರಕರಣ. ದುರುಪಯೋಗದ ಹಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣವಿದ್ದು - 16 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಷೆ ಸಲ್ಲದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮೂಲ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ರಿಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw Kar 3989)

ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕರಣ ಕಲಂ.125 :

ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮೇಲೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.125 ರಡಿ ಸಿವಿಲ್ ದಾವೆ ಹೂಡಲಾಗದು ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರ 1, 3, 4ರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕರಣ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು. ಭಾಗಶಹ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು.

(2015 Indlaw Kar 1239)

ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ಮಂಡಳಿ ವಜಾ :

ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಲಂ.64, 68 ರ ವರದಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಆದೇಶದಂತೆ, ಕಲಂ.69 ರಡಿ ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಿ, ಆದೇಶ ಪಡೆಯಿತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಆ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿತು. ಹಣ ವಸೂಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಂ.105 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಮುಂದೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ರದ್ದತಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಕರಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು 105ನೇ ಕಲಂ ಅನ್ವಯ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕರಣ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಬೇಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw Kar 3469)

ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ;

ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಲಂ.70 ರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ □ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಊರ್ಜಿತತೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಣಾ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣ ಕಲಂ.70ರಲ್ಲಿ ಊರ್ಜಿತವಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ AIR 1969 SC 1320/ 1968 Indlaw Sc 309 ಮತ್ತು 2000 (1) KLD 210 ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

(2015 Indlaw Kar 8072)

ಸಂಘದ ವಿಭಜನೆ :

ಒಂದು ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿ (ಕಲಂ.14) ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಈ ವಿಭಜನೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು 2/3 ಅಂಶದ ಸದಸ್ಯರ ಬಹುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಕೀಲರು, ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ, ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗದು ಎಂದು ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಷೆ ಅರ್ಜಿ ಕಲಂ.108ರಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಈಗಾಗಲೇ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಇನ್ನು 4 ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿ, ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw KAR 7184 / 2017 (1) KAR LJ 536)

ವಸೂಲಾತಿ :

ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಕಲಂ.70ರ ದಾವಾ ದಾಖಲಿಸಿ, ಡಿಕ್ರಿ ಪಡೆದು ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿ, ಆಸ್ತಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ “ಒಮ್ಮೆ ತೀರ್ಪು” (one time settlement) ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯಲು ಸೂಚಿಸಿ, ಬಡ್ಡಿ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಸೂಚಿಸಿತು. ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಈ ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ವಸೂಲಾತಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ದಾಖಲ್ ಮಾಡುವ ಬದಲು, ವಸೂಲಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಮುಂದೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲವೆಂದು ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು

(2016 Indlaw KAR 6745)

ಅಮಜ್ಜಾರಿ :

ಅರ್ಜಿದಾರರು ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು ಕಲಂ.71 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದ 30.03.2012, 19.03.2012 ಮತ್ತು 28.03.2012 ಆದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೋರಿ ರಿಟ್ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ ಆ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲೇಬೇಕು. ರಿಟ್ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲಾಗದು ಎಂದು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮಾಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ ರಿಟ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿತು.

(2016 Indlaw Kar 3863)

ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅದು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 1991ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಕಾಯಿದೆ ರೂಪಿಸಿ, ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ರವಾನಿಸಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ 1959ರ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ, ನಿಬಂಧಕರ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ ರೂಪಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಧನ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ, ಸ್ವಾಯತ್ತ, ಸ್ವತಂತ್ರ, ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ರಚನೆಗಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ರೂಪಿಸಿತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಿಬಂಧಕರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.53ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಿಸಿದ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಒಂದು ಮಂಡಳಿಗೆ, (ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ) ಎಂದು ಹುಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿಯನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮಾಪನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನೋಂದಣಿ ರದ್ದು ಪಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತ್ರ.

2011ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವಾಯತ್ತ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ 97ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ರಚನೆ ಒಂದು ಮೂಲ ಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ನಂತರ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎರಡು ಕಾಯಿದೆಗಳಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು 2013ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿತು. ಇದಾದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ 2014 ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಮರು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಎರಡೂ ಕಾಯಿದೆಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ 2016ರಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಾಯಿದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಜೊತೆ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ಲೇಖನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ, ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದ್ದರೂ, 1959ರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ, ಅಧಿಕಾರ ಇರುವ ಕಲಂಗಳಲ್ಲಿ, ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಗಮನಿಸಿ, ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಈ ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು. ಪಂಚಾಯತ್, ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ, ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಅಳತೆ ಮತ್ತು ತೂಕ, ವೇರ್‌ಹೌಸಿಂಗ್ ಮತ್ತಿತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು - ಈಗ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ, ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ವೇರ್‌ಹೌಸಿಂಗ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಿಮಿತವಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧಕರು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿ/ನಿಯಂತ್ರಣ/ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ.

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ 1959
2. ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ 1997
3. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘಗಳ ನೋಂದಣಿ ಕಾಯಿದೆ 1960

4. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರ ಕಾಯಿದೆ 1961
5. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗಿರವಿದಾರರ ಕಾಯಿದೆ 1961
6. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಚೀಟಿ ನಿಧಿ ಕಾಯಿದೆ 1982
7. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಋಣ ಪರಿಹಾರ ಕಾಯಿದೆ 1976
8. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ (ಬಾಕಿ ವಸೂಲಾತಿ) ಕಾಯಿದೆ 1979
9. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಚರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣ ಉಪಬಂಧಗಳ ಕಾಯಿದೆ 1974
10. ಕರ್ನಾಟಕ ವಸತಿ ಘಟಕ ಒಡತನದ ಕಾಯಿದೆ 1972

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಾಯಿದೆಗಳ ಜೊತೆ, ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿದೆಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇದೆ. ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದಾಗ ನೀಡುವ ತರಬೇತಿ, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ 1959ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ 1960ನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಮತ್ತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ನಿಬಂಧಕರು ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ಈ ಎರಡೂ ಕಾಯಿದೆಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ 1997ನ್ನು 2001 ರಿಂದ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದರೂ, ನಿಬಂಧಕರ ಹಲವಾರು ಅಧಿಕಾರ/ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ (ಕಲಂ.53) ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ಈ ಕಾಯಿದೆಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಈಗ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ 1959ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ನಿಬಂಧಕರು, (ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ, ಉಪ, ಸಂಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರು ಸೇರುತ್ತಾರೆ) ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ, ನಿಯಂತ್ರಣ, ಮಾಡಲು ಇರುವ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ, ಗಮನಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಹಲವಾರು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು, ನಿರ್ವಹಿಸದೇ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಮರ್ಶಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು, ಕಲಂ ವಾರು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಛೇರಿಗೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ, ಇಲಾಖೆ ಇರುವಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಘಂಟೆಯಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ.

- 1) ಕಲಂ.4ರಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ನೀತಿ ರೂಪಿಸಿದೆ. (ಎ) ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ (2) ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಸಂಘವನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿದರೆ, ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು, ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಪಾಲು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನಾವರದಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಬಂಧಕರು ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಪಾಲು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಬಂಧಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಪಡೆದು, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ನೋಂದಾಯಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಂಶಿಕ ಅಧಿಕಾರಿ, ಪ್ರೊಬೇಷನರ್ ಆಗಿ ಸೇರಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರಾಗಿರುವ (ಮುಂದೆ ಅವರು ಐಎಎಸ್ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು) ತನಕ ಒಂದೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಒಬ್ಬ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿ ಮನೋಸ್ಥಿತಿಯಾಗಬಾರದು.

ಆದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ, ಈ ನೀತಿ ಪಾಲಿಸದೇ ನೋಂದಾಯಿಸುವುದು ರೂಢಿ ಇದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನೋಂದಣಿಗೆ, ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

2) ಕಲಂ.7 ರನ್ವಯ ಉಪನಿಯಮ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ, ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಲನದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ, ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಪೂರಕ ವಿವರದ ಬಗ್ಗೆ ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

3) ಕಲಂ.12 (5)(6) ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಂತುಕದಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಈ ಕಲಂ ಅನ್ವಯ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಲಂ.12(5) ರಲ್ಲಿ “ಸಂಘದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ” ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು 27.07.2016 ರಂದು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ನಿಬಂಧಕರು ಕಾಯಿದೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದೆ.

ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ, ನಿಬಂಧಕರು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ 129ಎ ಅನ್ವಯ ಮಾದರಿ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಕಲಂ.30ಬಿ ಅನ್ವಯ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮಹಾಮಂಡಳಗಳು, ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಉಪನಿಯಮ ರಚಿಸಿ, ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪಟ್ಟಣ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮಹಾಮಂಡಳ, ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲು ಮಹಾಮಂಡಳ, ರಾಜ್ಯ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಣ್ಣೆ ಮಹಾಮಂಡಳ, ಈ ಮಾದರಿ ಉಪನಿಯಮಗಳು ಕಲಂ.129ಎ ಅನ್ವಯ ರಚಿಸಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಬಂಧಕರು ರೂಪಿಸಿದ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಾಗ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮಹಾಮಂಡಳಗಳು ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಉಪನಿಯಮ ರಚಿಸಿ ನಿಬಂಧಕರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕಲಂ.129ಎ ಅನ್ವಯ ಪಡೆದರೆ, ಅದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಉಪನಿಯಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೋಂದಾಯಿಸಬಾರದು.

12(6)ರ ಪರಂತುಕದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ 90 ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಕಾಯಿದೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಹೊಸ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಗೆ 2013, 2014, 2016 ರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಈ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉಪವಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ /ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ, ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಪ್ತವೇರ್‌ನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

4) ಕಲಂ.18 (1)(ಡಿ) - ಸಹಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ, ಪಟ್ಟಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಿಮಿತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಸಹಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಅಂದರೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಚುನಾವಣೆ ಮುಖಾಂತರ ಅದೇ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಹಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುಮಾಡುವ ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದು, ಸಹಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿವೇಶನ, ಸಾಲ, ಮತ್ತಿತರ ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಬರುವ ಬಡ್ಡಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೂಲ ಸದಸ್ಯರು ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಹಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪಾಲುದಾರರಾದ ಹೂಡುವ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗುವ, ಮತ ಚಲಾಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಅಂತಹ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೂ, ಮೂಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ದೈರ್ಯದಿಂದ ಸಹಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಹಸದಸ್ಯರು ಪಾಲುದಾರರಾದ ಹೂಡುವ ಹೊರತಾಗಿ ಮತ್ತಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ 2016 ರಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.18(1)(ಡಿ) ಅಡಿ ನೌಕರರ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ (27.07.2016) ಸಹಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಶೇ.15ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ, 2014 ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಂತರ 6 ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದರೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಂದು ನೋಂದಾಹಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ.

5) ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ - ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ಕಲಂ.27 ಅನ್ವಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 25 ರೊಳಗಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹಾಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಛೇರಿಯಿಂದ, ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹಾಸಭೆ ನಡೆಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಃಖ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಗೆ ರವಾನಿಸಲೇಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ನಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನ್ನು (ವಹಿ) ಇಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ತಃಖ್ತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅಂತ್ಯದ ವರೆವಿಗೂ ಮಹಾಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶೇ.100ಕ್ಕೆ 100 ಮಹಾಸಭೆ ನಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಹಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 25 ರೊಳಗೆ ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ, ಕಲಂ.29ಸಿ ಅನ್ವಯ ಪ್ರತಿ ನಿರ್ದೇಶಕನು ಸಾಮುಹಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ, ಅಂದರೆ ಮಹಾಸಭೆ ನಡೆಸದೆ ಇದ್ದ, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮುಹಿಕವಾಗಿ ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಿಸಿದ ಮಾಹಿತ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಲಂ.27 ಅನ್ವಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ 1998 ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಂತರ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 97ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿಷಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ 2013, 2014 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಮಹಾಸಭೆಯ ವಿಷಯ ಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶಾಸನ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಕಲಂ.ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸಹಿತ ರವಾನಿಸಲೇಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ತಃಖ್ತೆಗಳು, ಅಯವ್ಯಯ, ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ, ಲಾಭ ಹಂಚಿಕೆ, ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಭತ್ಯೆಗಳು, ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಪಟ್ಟಿ, ಮತ್ತಿತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ.

- 6) ಕಲಂ.28ಎ - ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದು 1998ರಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಸಮಗ್ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 9ಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ್ದು, ಆ ನಂತರ 2016 ರಲ್ಲಿ 13ಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಾನ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು 2016ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಹಿಸಲು ಸಹ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ, ವಿಭಾಗ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ. ಅಂದರೆ 11 ರಿಂದ 13, 13 ರಿಂದ 15, 15 ರಿಂದ 17 ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದರಿಂದ.

ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಂತರ ಇಬ್ಬರು ವೃತ್ತಿಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಕಾಯಿದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವೃತ್ತಿಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸನ್ನದ್ಧ ಲೆಕ್ಕಗರು, ವಕೀಲರು ಮತ್ತಿತರ ಅರ್ಹತೆ ಇದ್ದವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ವೃತ್ತಿಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿದ್ದರೂ, ಹಲವಾರೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೇಲವು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಲಾರದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಿಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರೆಂದು ಸಹಮತದಿಂದ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಇಲಾಖೆ ಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ವೃತ್ತಿಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸೇರ್ಪಡೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ, ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ನಿರ್ದೇಶಕರು ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತಿ ಹೊಂದಿರಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ಷರತ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಇಂತಹ ವೃತ್ತಿಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು, ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನಿಬಂಧಕರು ನೀಡುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ.

- 7) ಕಲಂ.27ಬಿ - 97ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿಬಂಧಕರು ಸಲ್ಲಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ತಃಖ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಕಲಂ.27ಬಿ ಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 30 ರೊಳಗಾಗಿ, 1) ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ 2) ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ 3) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯದ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸಿದ ನಡವಳಿಗಳು 4) ಉಪನಿಯಮಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ 5) ಚುನಾವಣೆ ಬಾಕಿ ಇದ್ದರೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು 5) ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಿವಿಲ್, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವರದಿ ಹಾಗೂ ನಿಬಂಧಕರು ಕೇಳಿದ ಮತ್ತಾವುದೇ ವರದಿ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ನಂತರ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆ ಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಲಂ.109(19) ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ, ಈ ತಃಖ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೆ 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರಾಗೃಹ ವಾಸ ಅಥವಾ 5,000 ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಅಥವಾ ಎರಡರಿಂದ ಲ್ಲೂ ದಂಡನಿಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದರೂ,

ಇಲಾಖೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಲಾಖೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?

8) ಕಲಂ.28ಬಿ - ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ತನ್ನ ಮಂಡಳಿಯ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವ 6 ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಕೋರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆಯಾದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ಅವಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಇಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಮಂಡಳಿ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವ 6 ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಕಳುಹಿಸದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಬಂಧಕರು ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಕೆಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೂ, ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾರಂಭಿಸದಿದ್ದರೆ, ಮಂಡಳಿಯ ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ನೇಮಿಸುವುದು ನಿಬಂಧಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಚ್ಯುತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಆದ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ತುರ್ತು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ತಾನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧಕರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಾರ್ಯಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

9) ಕಲಂ.29ಇ - ಹಲವಾರು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಯಾದ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸ್ಥಾನ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು 2 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದರೂ, ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಬಂಧಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕಲಂ.29ಇ ನಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಖಾಲಿಯಾದ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಿಬಂಧಕರೇ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮೂಲಕ ತುಂಬಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರು ಈವರೆವಿಗೆ ಇಂತಹ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ತರವಾದ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

10) ಕಲಂ.30 ಮತ್ತು 31 - ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಂಡಳಿಗೆ, ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ 2013 ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 97ನೇ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಂತರ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಅದಂದರೆ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು. ಅಮಾನತ್ತಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದಂತೆ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಾರಣಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯ ಅವಧಿ 6 ತಿಂಗಳು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿ

(ವಿಶೇಷ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ) ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಧನ ಪಡೆಯಲಾರದಂತಹ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರದ್ದು/ಅಮಾನತ್ತು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲಾಖೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೊಡಕುಗಳು ಬರಬಹುದು. ಉದಾ : ಕೃಷಿಯೇತರ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು, ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು, ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಕೆಲವು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ/ಪರೋಕ್ಷ ಸಹಾಯ ಧನ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಮಾನತ್ತುಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಪ್ಪುವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲಾಗದಂತ ತೊಡಕು ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಂ.27ಬಿ, 29ಸಿ, 109 ರನ್ವಯ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ನಿಬಂಧಕರು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

ಕಲಂ.31 ರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದು. ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಅನರ್ಹತೆ, ರಾಜೀನಾಮೆ, ಮರಣ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯತ್ವದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಕೋರಂ ಅಭಾವ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದು, ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು. ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಲಾಖೆ ಅರ್ಥೈಸಬೇಕು. ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಯ ಅವಧಿ 6 ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಸೇರಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅವಧಿ 3 ತಿಂಗಳ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಎರಡೂ ಕಲಂಗಳೂ ನೇಮಿಸಿದ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಬಂಧಕರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

- 11) ಕಲಂ.39ಎ ಮತ್ತು 39ಎಎ 97ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ವಿಹಿತವಾಗಿತ್ತು. ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಂತರ ಕಲಂ.39ಎ ನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿ ಸಂವಿಧಾನ ಆಶಯದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಎಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿತ್ತು. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು 2014 ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗದ ಬದಲು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೆಂದು, ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದಾದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೆಂದು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾದ, ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆ, ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆಕಸ್ಮಿಕ ತೆರವಾದ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮರು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಆಕಸ್ಮಿಕ ತೆರವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉಚ್ಚ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪಿನನ್ವಯ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಂತರ ನಿಬಂಧಕರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಲಿ, ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ, ಮತ್ತಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ಮೂಂದೂಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ರದ್ದುಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಉಚ್ಚ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಆದೇಶಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ

ಇದೆ.

ನಿಬಂಧಕರು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ, ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಜೊತೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದು ಅತಿಅವಶ್ಯಕ. ಇಂತಹ ಕ್ರಮ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಕಲಂ.39ಎಎ ಅನ್ವಯ ಸಹಕಾರ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಅವಧಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಐದು ವರ್ಷಗಳು ಎಂದು ಕಲಂ.28(4) ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು, ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮತ್ತು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶಗಳ ಅನ್ವಯ, ಯಾವ ಮಂಡಳಿ ಅವಧಿ ಐದು ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುವ ಮೊದಲು ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಕಲಂ.39ಎ ಅನ್ವಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಉಪ ಕಲಂ.(2)ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಹಂತದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಮಂಡಳಿಗಳ ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಬಂಧಕರು, ತಮ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಘದ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಂಡಳಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರರು ಅಗತ್ಯ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ - ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆ ಜರುಗಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ, ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಬಂಧಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಛೇರಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ ನಿಗಾವಹಿಸಬೇಕು.

12)ಕಲಂ.57 - ಲಾಭಗಳಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ಕಲಂ.57 ರನ್ವಯ ಲಾಭ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಲಾಭ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಉಪ ಕಲಂ.57(2) ರನ್ವಯ ಶೇ.25ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಲಾಭವನ್ನು ಮೀಸಲು ನಿಧಿಗೆ ವರ್ಗಾಹಿಸುವುದು ಎಂದಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಶೇ.25ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಕಾನೂನಿನ ಅಶಯವಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಗಳಿಸುವಂಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮೀಸಲು ನಿಧಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದಾಗ, ಅದು ಸಂಘದ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಕಷ್ಟಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಉಪ ಕಲಂ.57(2ಎ) ಅನ್ವಯ ಲಾಭಾಂಶದ ಶೇ.2 ರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಗೆಯಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಹಾಮಂಡಕ್ಕೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಮತ್ತು ಪರಂತುಕದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ಪಾವತಿಸದೆ ಹೊರತು, ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಹಂಚತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸಿದ್ದರೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ಮಹಾಮಂಡಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕೂಟಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ವಸೂಲಾತಿಗಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುವುದೇನೆಂದರೆ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ವಸೂಲಾತಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ಪಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಲಾಭಗಳಿಸಿದ ಸಂಘಗಳ ಹೆಸರು, ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಗೆ ತೆಗೆದಿರಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರೂ, ನಿಧಿಗಳ ಜೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವಾಗ ಮೀಸಲು ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯ ನಂತರ, ಲಾಭಗಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸದಸ್ಯರ ಪೇರಿನ ಮೇಲೆ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಮತ್ತು ನೌಕರರಿಗೆ ಬೋನಸ್ ಪಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಎರಡೂ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿಸಿದ ನಂತರ ಉಳಿಯುವ ಲಾಭಾಂಶ ಅತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ನಿಧಿಗಳು ಸಂಘದ ಆಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಬೋನಸ್ ಸಂಘದಿಂದ ಹೊರ ಹೊಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಾಗ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಬೋನಸ್ ಜೇಷ್ಠತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರಬೇಕೆ ಹೊರತು, ಮೊದಲು ಎರಡು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ನಿಧಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ನಂತರ ಈ ಎರಡಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ಈ ಕಲಂಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ರೂ.2 - ರೂ.3 ಕೋಟಿ ರೂನಿಂದ ಈಗ ಸುಮಾರು ರೂ.15 - ರೂ.16 ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿದ್ದರೂ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. 1998ರ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಗುಣಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಅದರಲ್ಲೂ 97ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಂತರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಯತ್ತ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆಗೆ 2013, 2014 ಮತ್ತು 2016 ರಲ್ಲಿ ತಂದ ಸಮಗ್ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯನ್ನು ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಮೌಲಿಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ (ಮಹಾಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಿಭಾಗ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲದಂತಿದೆ) ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ನಿಯಮ 20ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಹಾಮಂಡಳದ ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿ ಇದ್ದಂತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಹಾಮಂಡಳದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರೇ, ಈ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವುದೆಂದರೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮಾತ್ರ. ಈ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಂಡಳದ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಮಂಡಳಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ವಿಕ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿರುವ, ಸಹಕಾರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳ ಅನುಭವವಿರುವ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮಹಾಮಂಡಳದ ನಿರ್ದೇಶಕರಲ್ಲ.

13) ಕಲಂ.57ಎ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಗಳಿಸಿದ ಲಾಭಾಂಶದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಆ ಹಣದಿಂದ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಲಂ.57ಎ ಅನ್ವಯ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಖರ್ಚಾಗದಂತೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ನಿಯಮ 20 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಮಹಾಮಂಡಳದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರು ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಭಾಷ್ಯತಜ್ಞರನ್ನು ಕೂಡಿದ ಸಮಿತಿ

ರಚಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಧಿವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು.

14) ಕಲಂ.58 - ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸಂಘದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೂಡಲು ಕೇಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 1) ಸರ್ಕಾರದ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆ 2) ಸರ್ಕಾರದ ಭದ್ರತಾ ಬಾಂಡ್ 3) ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಷೇರು ಹಣ ಅಥವಾ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಹೂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಥವಾ ಠೇವಣಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಿಬಂಧಕರ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಲು ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವುದೇ ತಃಖ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಆರ್ಥಿಕ ತಃಖ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆಸ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಃಖ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಘವು ಹೂಡಿದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು/ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೆಸರು ದಾಖಲಾಗುವುದರಿಂದ ಕಛೇರಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಹೊರಗೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಿಬಂಧಕರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತನ್ನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೂಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಜೊತೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಈ ಹಣವು ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೂಡಿಕೆ ಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಿಬಂಧಕರ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಿಬಂಧಕರನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆ.

15) ಕಲಂ.59 - ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ತನ್ನ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸುವಾಗ, ಸದಸ್ಯರಿಂದಲೇ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್/ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಠೇವಣಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು. ಸದಸ್ಯೇತರರ ಜೊತೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡದಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಂಬರ್ಧದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯೇತರರ (ಕಲಂ.61 ಮತ್ತು ನಿಯಮ 26) ಜೊತೆ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ, ಅಂತಹ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲು ನಿಬಂಧಕರ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘಗಳು ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಈ ಸಾಲ/ಠೇವಣಿ ಸದಸ್ಯರಿಂದ/ಸದಸ್ಯೇತರಿಂದ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಯಲ್ಲೂ ನಮೂದಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಿಬಂಧಕರು ಆದೇಶಿಸುವ ಕಲಂ.64 ಮತ್ತು 65 ರ ವರದಿಗಳಲ್ಲೂ ನಮೂದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಧಾರದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

16) ಕಲಂ.60 - ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದ್ದರೂ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಪಟ್ಟಣ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಸರ್ಕಾರದ/ಅರಿ ಸರ್ಕಾರಿ/ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೌಕರರನ್ನು, ಶಾಖ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ನಾಮಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡಿರುವ ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ

ಸಾಲ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಲಂ.2(ಎ)(ಎಫ್) ರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಘದ/ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ. ಯಾವ ಸದಸ್ಯನು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅನ್ವಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿಲ್ಲವೂ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸದಸ್ಯೇತರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುವುದು ಕಲಂ.61ರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಛೇರಿಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯದಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ನೌಕರರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಿಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ.

17) ಕಲಂ.63 - ಲೆಕ್ಕತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ವರ್ಷ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗ 30 ದಿವಸದೊಳಗೆ ಸಂಘದ/ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆರ್ಥಿಕ ತಃಖ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕತಪಾಸಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕಲಂ.63(7) ರಲ್ಲಿ ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಂ.27ಬಿ ಅನ್ವಯ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗದ ಆರ್ಥಿಕ ತಃಖ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿದ ವರದಿಯನ್ನು, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗೆ, ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದ ನಂತರ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕಲಂ.109(19) ರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಆಪರಾದದ ಜೊತೆ ಕಾರಾಗೃಹ ವಾಸ ಮತ್ತು ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ, ಈ ಕಲಂ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸಣಾ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ. ಆದರೆ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಅಂತಿಮ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲೇಬೇಕೆಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು.

ನಿಬಂಧಕರು ಕಲಂ.64 ಮತ್ತು 65 ರ ವರದಿಯ ಆಧಾರ ಮೇಲೆ ಕಲಂ.68 ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ರವಾನಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಆ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲೇಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಯಂತೆ, ಆ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ನಿಬಂಧಕರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕು.

18) ಕಲಂ.64 - ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ/ನ್ಯೂನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಯಂ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಆರೋಪಗಳ ಮನವಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಆದೇಶಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಚಾರಣಾ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದ ನಂತರ, ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. 1998 ರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಆದೇಶಿಸಿದ ನಂತರ 12 ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಅವಧಿಯನ್ನು 6 ತಿಂಗಳು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಿದ ನಿಬಂಧಕರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ, ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶವೇ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮೀರುವ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ, ವಿವರಣೆ ಪಡೆದು, ಆರೋಪ ರುಜುವಾತಾದರೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಆರೋಪ ಸಾಬೀತಾದರೆ,

ಮೌಖಿಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಜೊತೆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆರೋಪ ಸಾಬೀತಾದರೆ, ಲಗತ್ತುಗಳ ಜೊತೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸದ ಬಗ್ಗೆ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು. ಕಲಂ.68 ರ ಆದೇಶ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಆದೇಶಿಸಿದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಬೀತಾದ ಆರೋಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ನಂತರ ಕಲಂ.68ರ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು.

ಕಲಂ.68ರ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸುವಾಗ ಆರೋಪ ದೃಢೀಕರಣಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕಾರಣ ಕೇಳುವ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕಲಂ.68ರ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಘಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಾಬೀತಾದ ಆರೋಪಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಆದೇಶಿಸಬೇಕು. ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೂ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಲು ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸಾಬೀತಾದ ಆರೋಪಗಳು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ದೃಢೀಕರಣಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಆ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲೇಬೇಕು. ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವಾಗ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಬೀತಾದ ಆರೋಪದ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಯಕ್ತವಾಗಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಕಲಂ.68ರ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಲಂ.68ರ ಆದೇಶದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು, ಆ ಸಂಘದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ನೇಮಕವಾದ ಲೆಕ್ಕತಪಾಸಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ರವಾನಿಸಿ ಸಾಬೀತಾದ ಆರೋಪವನ್ನು ಲೆಕ್ಕತಪಾಸಣಾ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ವರದಿ ನೀಡುವುದು ಎಂಬು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

19) ಕಲಂ.65 - ನಿಬಂಧಕರು ಸ್ವಯಂ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ನ್ಯೂನತೆ ಬಗ್ಗೆ ತಪಾಸಣಾ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಬಂಧಕರು ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ತಪಾಸಣಾ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ತಪಾಸಣಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಲಂ.65ರ ಆದೇಶವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ತಪಾಸಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತರ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಬಂಧಕರಿಂದ ಕಲಂ.65 ರ ತಪಾಸಣಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂತಹ ಆದೇಶ ಪಡೆಯದೆ ಗುರುತರ ಆರೋಪಗಳು ಸಾಬೀತಾಗಿದ್ದರೂ, ಅಂತಹ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವರದಿಯನ್ನು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ವರದಿಯೆಂದು ಕಲಂ.68ರಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಹ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದೇ. ಕಲಂ.69 ರಡಿ ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆರೋಪ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಲಂ.70 ರನ್ವಯ ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

20) ಕಲಂ.65ಬಿ - ಸಾಲ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಲ ಪಡೆದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರರಿಗೆ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿ ವರದಿ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಲಂ.65ಎ ನ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ತನಗೆ ನೀಡಿದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು, ಈ ಕಲಂ ನಡಿ ಚಲಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಲಿಖಿತ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಲೇಬೇಕು. ಈ ಆದೇಶ ನೀಡುವಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿರ್ದೇಶನ

ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವೆಂದರೆ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆ ನೀಡಿದ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪಡೆದ ಭದ್ರತೆಗಳು ಮತ್ತು ಮರು ಪಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ನಿಬಂಧಕರು ಕಲಂ.65 ರಲ್ಲಿ ಆದೇಶಿಸುವ ವಿಚಾರಣೆಗೂ, ಹಣಕಾಸು ಪೂರಕೆ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಆದೇಶಿಸುವ ಕಲಂ.65ಬಿ ತಪಾಸಣೆಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಹಣಕಾಸು ಪೂರೈಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಪಾಸಣೆ ಆದೇಶದ ಪ್ರತಿ ನಿಬಂಧಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ನಿಬಂಧಕರು ಸೂಚಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಇಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಂತಹ ಆದೇಶಗಳನ್ನು (ಕಲಂ.65ಬಿ ಅಡಿ) ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸು ಪೂರೈಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಬಂಧಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಇಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಡಲು ಸೂಚಿಸಬಹುದು.

21) ಕಲಂ.66, ಕಲಂ.63, 64, 65 ರಡಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸುವ ಸಾದ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು/ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದರೂ, ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹಿಂಬರಹ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ನಿಬಂಧಕರು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದೊಮ್ಮೆ ಹೂಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದಾಗ, ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕೃತಿ ನೀಡಲೇಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲೇಬೇಕು. ಆಸ್ತಿ/ಪುಸ್ತಕ/ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ನಿಯಮ 53ಎ ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದಂತೆ, ಅಂತಹ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು 60 ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅವಧಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

22) ಕಲಂ.67, ಕಲಂ.63 ರಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲು ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. 97ನೇ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸಣಾ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ/ವಹಿವಾಟು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೇ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಕಲಂ.67ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಲಂ.64 ಮತ್ತು 65 ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ನಿಬಂಧಕರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವಾಗ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಅಥವಾ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಭರಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ನೇಮಿಸುವುದರಿಂದ ನಿಬಂಧಕರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಭತ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವ ನಿರ್ಬಂಧಗೊಳಪಟ್ಟು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಅದರಲ್ಲೂ ಇಲಾಖೆ ಸ್ವಯಂ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಿಂದ ಆದೇಶಿಸಿದರೆ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ

ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ, ಈ ಕೆಲಸ, ಸೇವೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ.

23) ಕಲಂ.69, ಕಲಂ.63, 64, 65 ಮತ್ತು 74 ರನ್ವಯ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಹಣ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದಾಗ ಅಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕಲಂ.69 ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಭಾರ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂಗಳನ್ವಯವಲ್ಲದ ವರದಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಲಂ.70 ರಡಿ ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು. ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ನಿಬಂಧಕರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

1. ಅಧಿಭಾರ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾದ ನಂತರ ಆರೋಪಿಗೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗೂ, ನೌಕರರಿಗೂ, ವ್ಯಕ್ತಿಯುಗತವಾಗಿ ಆರೋಪ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ್ದರೂ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ/ಅಧಿಕಾರೇತರರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆರೋಪ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಈ ಆರೋಪ ಪಟ್ಟಿ ಆರೋಪಿತನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಮತ್ತು ಆರೋಪದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಿಸಿರಬೇಕು. ಆರೋಪ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೃಢೀಕರಣಗೊಂಡ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ತಿಳಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಆರೋಪ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸುವಂತೆ ಆರೋಪಿತನಿಗೆ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಈ ಸೂಚನೆ ನೀಡುವಾಗ ಉತ್ತರಿಸುವ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು.
2. ಕಲಂ.63, 64, 65 ಮತ್ತು 74 ರನ್ವಯ ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಯಂತೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ವರದಿ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೀಠಾಧಿಕಾರಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಹುದು.
3. ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಾಗ ಆರೋಪಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಅವನೇ ಸಾಕ್ಷಾದಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದಿನಾಂಕದಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ, ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಆರೋಪಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಥವಾ ಹಾಜರಿದ್ದು ತನ್ನ ಅಸಮತಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು.
4. ಸಾಮೂಹಿಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಂ.29ಸಿ ಅನ್ವಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ಮತ್ತು ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ. (97ನೇ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಂತರ ಸಾಮೂಹಿಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ/ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಗುರುಯಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಅಂತಹ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಕಲಂ.29ಸಿ ಅನ್ವಯ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಅನರ್ಹತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಹಣಕಾಸು ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಮಹಾಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸದೇ ಇರುವಾಗ, ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1ನೇ ತಾರೀಖು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ.)

5. ಲಿಖಿತ ಹೇಳಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ, ಮೌಖಿಕ ಹೇಳಿಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಾಗ, ಆ ಲಿಖಿತ ಹೇಳಿಕೆಯ ಸತ್ಯಾತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪೀಠಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾತಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸುವಾಗ ಸಮರ್ಥಿಸಲಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದೇಶವನ್ನು ತೆರೆದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
 6. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ/ದುವಿನಿಯೋಗ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಬಡ್ಡಿ ಆಕರಣೆ ಮಾಡಲು ಆದೇಶಿಸುವುದು ವಿರಳ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾದಾಗ ಸಂಘದ ಜೊತೆ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದವಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಂಘವು ದುರುಪಯೋಗವಾದ ಹಣ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ತಂದ ಸಾಲವೆಂದು ಮತ್ತು ಆ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ಬಡ್ಡಿ ಹಣವನ್ನು ಸಮರ್ಥನಿಯವಾಗಿ ಪೀಠಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿದರೆ, ಪೀಠಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಣವನ್ನು ಸಂಘದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದರೆ, ಇಂತಿಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದಾಗ ಇಂತಹ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.
 7. 2013ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿಯ ಪ್ರಕರಣ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು 12 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ ಮತ್ತು 6 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಅವಧಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿ ಅವಶ್ಯಕ ಬಿದ್ದಾಗ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಬಂಧಕರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಸಿದ್ಧವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ 2010 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ಮತ್ತು ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.
 8. ವಸೂಲಾತಿ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ, ಆ ಸಂಘವು ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದಂತೆ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಬಹುದು.
- 24) ಕಲಂ.70 - ಕಲಂ.69 ರಡಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕಲಂ.70 ರಲ್ಲಿಯೂ ಹೂಡಬಹುದು. ಅಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮ 31ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಯಮ 32ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.
 2. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ (ದಾವಾ ಫೀ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದನ್ವಯ ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಕಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸುವ ಫೀ ಪಡೆದು ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಹಚ್ಚಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲು ಈ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವೇ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ನಂತರವೇ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದರೂ ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲೂ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.
 3. ಉಪಕಲಂ.1 ರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಬಹುದೆಂದು ಮತ್ತು ಉಪಕಲಂ.2 ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಬಹುದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದಾಗ, ಸಹಕಾರಿ

ಸಂಘವನ್ನು ಕಕ್ಷಿದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಸಂಘವನ್ನು ಕಕ್ಷಿದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಕರಣ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರೂ, ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

4. ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಕಲಂ.70ಎ ಅನ್ವಯ ಕಾಲಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 30 ದಿವಸ, ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ 1 ವರ್ಷ, ಮತ್ತಿತರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು 6 ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.
5. ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸುವಾಗ ಆಂತರಿಕ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಅರ್ಜಿಯೂ ಸೇರುತ್ತದೆ. ನಿಬಂಧಕರು, ಈ ಆಂತರಿಕ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾರದೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಗೌರವ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವರ್ಗಾಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಕೈತಪ್ಪಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಕರಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿ, ಇಂತಹ ಅರ್ಜಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ, ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಮತ್ತೆ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಕಡತವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

- 25) ಕಲಂ.71 - ನಿಬಂಧಕರು ಯಾವುದೇ ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ನಂತರ ಆಂತರಿಕ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ತಾನೇ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗೆ ವರ್ಗಾಹಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಗೌರವ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನಿಗೆ ರವಾನಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಾಗ ನಿಯಮ 31ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಪ್ರಕರಣದ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿಮಾಡುವ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನಿಯಮ 32ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿಯಮ 32ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಂತೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಜಾರಿಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬದ ಯಾವುದೇ ವಯಸ್ಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ನೋಂದಾಯಿತ ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ವಾಸ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 2 ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಸಹಿ ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ ಪಡೆಯುವುದು.

ನಿಯಮ 31ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ಅವಕಾಶವೆಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣದ ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು/ಸಮನ್‌ನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು, ಹಾಜರಿದ್ದ ಕಕ್ಷಿದಾರರ ಹೆಸರನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಹಾಜರಿಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಾರ್ಟ್ ಎಂದು ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಆಂತರಿಕ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಪುನಃ ಕಕ್ಷಿದಾರನೆಂದು ದಾಖಲ್ ಮಾಡುವ ತನಕ ಅವನು ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆ ಮತ್ತು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ತಕರಾರು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ನಂತರವೇ, ಆದೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಎಕ್ಸ್‌ಪಾರ್ಟ್ ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸತತವಾಗಿ ಗೈರು ಹಾಜರಾದರೆ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಂತಿಮ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಬಹುದು.

ಅರ್ಜಿದಾರರಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೇ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದರೆ, ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿಯಾದ ನಂತರವೂ ಗೈರು ಹಾಜರಾದರೆ ಅಂತಹ ಸಂಘವನ್ನೂ ಸಹ ಎಕ್ಸ್‌ಪಾರ್ಟ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕರಣದ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ದಿನ ಹಾಜರಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕ, ಪ್ರಮಾಣಿತ ಲಿಖಿತ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಎದುರು ಅರ್ಜಿದಾರರ ಮೌಖಿಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಲಿಖಿತ ಹೇಳಿಕೆ ಪಡೆದು, ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಅದೇ ದಿನ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿಗಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಾಖಲಾಗುವುದರಿಂದ, ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಅದೇ ದಿನ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದು. ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗ ಮೂಲ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವಾಗ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದವಾದ ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನು ಆದೇಶಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಕರಣ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ವಸೂಲಾಗುವ ತನಕ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಆದೇಶಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸಂಘವು ಕೇಳುವ ಸುತ್ತಿಯಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸುವ ಬಡ್ಡಿ ದರದಿಂದ, ಒಪ್ಪಂದದ ದರದಂತೆ, ಕೇಳಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ವಸೂಲಾತಿ ಖರ್ಚೆಂದು ತೋರಿಸಿದ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ನಂತರ ತೆರೆದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಘೋಷಿಸಬೇಕು. ತೀರ್ಪುಗಳ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಕಕ್ಷಿದಾರನಿಗೂ ಕಳುಹಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಯಮ 31(7) ರನ್ವಯ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. (ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಮಾನದಂದು ಗೈರು ಹಾಜರಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿತ ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶವಾಗಿದೆ) ಆದೇಶದ ನಕಲು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ನಿಗದಿತ ಫೀ ತುಂಬಿ ಆದೇಶಿಸಿದ ಪ್ರತಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ/ಸಂಘಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವೂ ಒಬ್ಬ ಕಕ್ಷಿದಾರನಿದ್ದಂತೆ ಮತ್ತು ದಾವಾ ಫೀ ತುಂಬಿರುವುದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸಲು ಮಾತ್ರ, ಆದ್ದರಿಂದ ಉಚಿತ ಪ್ರತಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸಲು 12 ತಿಂಗಳು ಅವಧಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು 6 ತಿಂಗಳು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. (ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ 2010 ರಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ಮತ್ತು ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣದ ಇತ್ಯರ್ಥದ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು)

26) ಕಲಂ.72 □ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಮಾಪನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

- ಎ) ನೋಂದಣಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸದಸ್ಯರು ಉಳಿದಾಗ ಅಥವಾ
- ಬಿ) ಸಂಘವು ನೋಂದಾಯಿಸಿದ 6 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ
- ಸಿ) ನೋಂದಣಿ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಂಘವನ್ನು ನಿಬಂಧಕರು ಸಮಾಪನೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಬಹುದು.

ಸಮಾಪಕನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಲಂ.74ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಸಮಾಪನಾಧಿಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಲ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಬಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ವಸೂಲಾದ ಹಣದಿಂದ ಪಾವತಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಜೇಷ್ಠತಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ನಿಬಂಧಕರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೇಂದರೆ, ಸಂಘದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬಾಕಿ ಸಂಬಳ, ಆ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಾಲಗಳು, ಆ ನಂತರ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬಾಕಿ ನೀಡಿ, ಆ ನಂತರ ಮತ್ತಿತರ ಬಾಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲುದಾರರ ಪಾವತಿಗೆ ಜೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಚುಪ್ಪು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲಾತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಚಿರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದು, ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ಚುಕ್ತ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು/ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಗೆ ಪಾವತಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಲಂ.76 ರಿಂದ 98 ಎಕ್ಸ್ ವರೆವಿಗೆ ವಿವರಣೆ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ.

27) ಕಲಂ.101 - ಕಲಂ.69 ಮತ್ತು 71 ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕಲಂ.69, 99, 71, 74, 105, 106, 107, ಮತ್ತು 108 ಮಾಡಿದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಇರುವ ಅವಕಾಶ, ಈ ಕಲಂನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಿಯಮ 34 ರಿಂದ 49 ಡಿ ತನಕ ವಿವರವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಇದರ ವಿವರಣೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. (ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ 2010 ರಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ಮತ್ತು ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣದ ಇತ್ಯರ್ಥದ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು)

28) ಕಲಂ.103 - ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದ ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ಅಥವಾ ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಅಥವಾ ತಡೆಯುಂಟು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಅಂತಹ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧಕರು ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ಮತ್ತು ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣಗಳ ದಾಖಲಾದ ಬಗ್ಗೆ ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಈ ಕಲಂನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಮರ್ಪಕ ಕಂದಾಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪರಭಾರ ಮಾಡದಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿ ಆದೇಶ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಆದೇಶದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಹಿಸಿ ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಈ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ ನಂತರವೂ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಪ್ತಿಯಾದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪರಭಾರ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಸಿಂಧುವಾಗುತ್ತದೆ.

29) ಕಲಂ.105 ಮತ್ತು 107 - ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ಮತ್ತು ದಾವಾ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ, ಮೇಲ್ಮನವಿ ಮತ್ತು ಪುನರೀಕ್ಷಣೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ನಿಬಂಧಕರು ಮಾಡಿದ ಈ ಆದೇಶಗಳು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಮುಂದಿನ ಉರ್ಜಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

- 30) ಕಲಂ.106 ಮತ್ತು 108, ಕಲಂ.69, 70, 71 ಮತ್ತು 71ಎ ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ (ಕಲಂ.105 ಮತ್ತು 102 ರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿ) ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಬಂಧಕರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯ, ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪುನರೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.
- 31) ಕಲಂ.109, ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮಂಡಳಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರು ಮಾಡಿದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ, ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರ ಕಲಂ.109ರಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ದಂಡನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಅಪರಾಧ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಆದೇಶಿಸಿದ ನಂತರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದೊಮೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಜೊತೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದೊಮೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಸಿಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕು.
- 32) ಕಲಂ.110ಎ, ಕಲಂ.109ರ ಉಪಕಲಂ.1(1ಎ)(2)(5)(7)(8)(13)(14) ಈ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ರಾಜೀ ಮೂಲಕ ರೂ.1000 ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.
- 33) ಕಲಂ.111ಬಿ - ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು, ಆ ಸಂಘದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳವರೆವಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸುತ್ತೋಲೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಪಾಲಿಸುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅನವಶ್ಯಕವಾದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರು ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.
- 34) ಕಲಂ.113 - ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ತನ್ನ ವಿಳಾಸದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಬಗ್ಗೆ, ಬದಲಾವಣೆಯಾದ 30 ದಿವಸದೊಳಗೆ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ, ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಬದಲಾದ ವಿಳಾಸವನ್ನು ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಸಂಘಗಳ ವಿಳಾಸವನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ತನ್ನ ಸಭೆಗಳನ್ನು, ಅಂದರೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯನ್ನು, ತನ್ನ ನೋಂದಾಯಿತ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಭೆ ನಡೆಸಲು ಸ್ಥಳಾಭಾವ ಇದ್ದಾಗ, ಅದೇ ಗ್ರಾಮದ/ಪಟ್ಟಣದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಾಗ ನಡೆಸಬಹುದು. ಈ ಹಿಂದೆ ನಿಬಂಧಕರ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಷರತ್ತನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧಕರು ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ನಡೆಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯೇ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.
- 35) ಕಲಂ.116 - ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿಬಂಧಕರು ಚಲಾಯಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿದಾಗ ಅಂತಹ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಆದೇಶಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಮುಂದೆ ಸೂಚಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿ

ಆದೇಶಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

- 36) ಕಲಂ.129ಎ ಮಾದರಿ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ನಿಬಂಧಕರು ಮಾತ್ರ ರೂಪಿಸಿ ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಇವೆರವಿಗೂ ನಿಬಂಧಕರು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾದರಿ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮಹಾಮಂಡಳಗಳು, ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಸಂಘಗಳ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಿಬಂಧಕರು ಆದೇಶಿಸಿಲ್ಲವಾದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಮಾದರಿ ಉಪನಿಯಮಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ತನ್ನ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.
- 37) ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ನಿಯಮ 1960ರ, ನಿಯಮ 17 ರಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವಾಗ, ನಿಬಂಧಕರ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯಿರಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ, ಈಗ ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆ ತನ್ನ ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳದ/ವಹಿವಾಟಿನ ಶೇ.2 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ನೌಕರರ ವೇತನಕ್ಕೆ ಪಾವತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ನಿಬಂಧಕರ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದಿದ್ದರೂ (ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಲಾಭಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ), ಇಗಲೂ ನಿಬಂಧಕರ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಪಾಲಿಸದೇ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಸಂಘಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.
- 38) ನಿಯಮ 18ನ್ನು ದಿನಾಂಕ 10.07.2013 ರಿಂದ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಕೊಳ್ಳಲು 90 ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನೌಕರರ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತದ್ವಿಧಿಯ ಮೂಲಕ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ನಿಬಂಧಕರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾಲಿ ಕಾಯಿದೆ 1997 ರಡಿ ನಿಬಂಧಕರು ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ, ಸಹಕಾಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

“ಸದಸ್ಯರೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಡತನ ಹೊಂದಿರುವ, ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಸ್ವಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ನೆರವಿನ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾದ ಸಹಕಾಲಿ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆದ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ, ಸ್ವದರ್ಶಕ, ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಆರ್ಥಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳಾದ ಸಹಕಾಲಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸ್ವಯಂ ರಚನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಅಧಿನಿಯಮ”.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ದೈಯೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ 1997 ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧಕರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ರಚಿಸಿದ ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾಲಿಗೆ, ನಿಬಂಧಕರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ.

- 1) ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾಲಿಯ ನೋಂದಣಿ.
- 2) ಸಹಕಾಲಿಯ ಉಪವಿಧಿಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು.
- 3) ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ಮತ್ತು ವಿವಾದಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥ.
- 4) ಸಹಕಾಲಿಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು
- 5) ಸಹಕಾಲಿ ನಿಷ್ಕಯಗೊಂಡಾಗ ಸಮಾಪನೆಗೆ ಆದೇಶ ಮಾಡುವುದು.

ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ, ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಡಿ ರಚನೆಯಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ನಿಬಂಧಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು :

1) ಸಹಕಾಲಿ ನೋಂದಣಿ (ಕಲಂ.4, 5)

ಸಹಕಾಲಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾವಣೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು, ಉಪನಿಬಂಧಕರು ಸಂಯುಕ್ತ ನಿಬಂಧಕರವರೆಗೆ ನೋಂದಾವಣೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. (ಸಿಎಂ ಡಬ್ಲಿಯೂ 34 ಸಿಎಲ್ ಎಂ 2001 ದಿನಾಂಕ 28.02.2003) ನಿಬಂಧಕರು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

1. ಕನಿಷ್ಠ 10 ಜನರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದ ವಿವಿಧ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಹಿ ಅಥವಾ 1959ರ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರತಿ ಅಥವಾ ಒಕ್ಕೂಟ ಸಹಕಾಲಿ ರಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರತಿ.
2. ಕನಿಷ್ಠ ರೂ.500/- ರಿಂದ ರೂ.5000/- ವರೆವಿಗೆ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿ ಚಲನ್.
3. ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾಲಿ ನೋಂದಣಿ ಅರ್ಜಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
4. ನೋಂದಾಯಿಸುವಾಗ ಆ ಸಹಕಾಲಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾಲಿ ಚಳುವಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಪ್ರಸಂಗ ವಿದ್ಧರೆ ನೋಂದಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
5. ಉಪವಿಧಿಗಳ ಆರು ಪ್ರತಿ ಲಗತ್ತಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನೋಂದಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು

ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲೇಬೇಕು.

6. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ಸಹಾಯಧನ ಪಡೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
7. ನೋಂದಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನೋಂದಾಯಿತ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ನೋಂದಾಯಿತ ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
8. ನೋಂದಾವಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ 90 ದಿವಸದೊಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಆ ನೋಂದಾವಣೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಅಂಗೀಕಾರವಾದಂತೆ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಷರತ್ತುಗೊಳಪಟ್ಟ ನಿಬಂಧಕರು ಉಪವಿಧಿಗಳ ನೋಂದಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

2) ಉಪವಿಧಿಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ (ಕಲಂ.11)

ಸಹಕಾರಿ ತನ್ನ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ (1) ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ವಿಷಯ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಪಾಠವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಮತ ನೀಡುವ ಸದಸ್ಯರ 2/3 ಅಂಶದ ಬಹುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು (2) ನೋಂದಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ತಿದ್ದುಪಡಿ ನೋಟೀಸಿನ 20 ದಿನಗಳ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು (3) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರಬೇಕು (4) ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ 90 ದಿವಸದೊಳಗೆ ನೋಂದಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಂದಾವಣೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು. (5) ನೋಂದಾವಣೆ ಆದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

3) ವಿವಾದಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥ (ಕಲಂ.37ಎ, 39 ರಿಂದ 46) ಅಮಲ್ ಜಾರಿ

ಲೆಕ್ಕಪಾಸಣೆ, ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ವರದಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ನೌಕರರ ಮೇಲೆ ಸಹಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹಣಕಾಸು ದುರುಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಆದೇಶ ಪಡೆಯಲು ಸಹಕಾರಿಗಳು, ನೌಕರರು, ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಕಲಂ.31ಎ ನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಅವಧಿಯನ್ನು 18 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. (12+6=18)

ಸಹಕಾರಿಯ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸದಸ್ಯರು ನೌಕರರು, ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ, ವಸೂಲಾತಿ, ಚುನಾವಣೆ, ಸೇವಾನಿಯಮ ಹಣದುರುಪಯೋಗ, ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು, ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಲಂ.39ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ. ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಲು ಕಾಲ ಮಿತಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ್ದು, 6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳು ನೌಕರರ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ 12 ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ, ವಿಳಂಬ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಕಲಂ.40 ರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ವಿವಾದಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯಾ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು 18 ತಿಂಗಳ (12+6) ಮಿತಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿ ಕಲಂ.41ರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ನೋಂದಣಿ, ಅನರ್ಹತೆ, ಅಧಿಭಾರ ಅರ್ಜಿ, ಸಹಕಾರಿಯ ವಿಭಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಸಹಕಾರಿ ನ್ಯಾಯಾಯ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ, ಸಿವಿಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕ, ಕಂದಾಯ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ನಿಬಂಧವನ್ನು ಕಲಂ.42 ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕಲಂ.43 ರಿಂದ 45 ರವರೆವಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ

ಮೇಲ್ಕನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕಲಂ.46ರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

4) ವಿಚಾರಣೆ (ಕಲಂ.35)

ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ಮನವಿಯಂತೆ, ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರ 1/3 ಸದಸ್ಯರ ಮನವಿಯಂತೆ, ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯರ 1/10 ಸದಸ್ಯರ ಮನವಿಯಂತೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆದೇಶಿಸಿ, ಸ್ವತಹ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಬೆರೋಬ್ಬರ ಮುಖಾಂತರ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರಣಾ ಅವಧಿಯು 18 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. (12+6=18)

ಈ ವರದಿ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲು ಕಲಂ.37ರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

5) ಸಮಾಪನೆ (ಕಲಂ.47 ರಿಂದ 52ಎ)

ಸಹಕಾರಿಯಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಸಮಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

- ಎ) ಸಹಕಾರಿಯು 1/5 ಸದಸ್ಯರ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಹಕಾರಿಯ ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯನಿಗೂ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿಯ ಸಾಲ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ) ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ ನೀಡುವ ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ಸದಸ್ಯ 2/3 ಸದಸ್ಯರ ಬಹುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿರಬೇಕು.
- ಸಿ) ಈ ಸ್ವಯಂ ಸಮಾಪನೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಅಡಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಡಿ) ನಿಬಂಧಕರು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಾಗ ಸ್ವಯಂ ಸಮಾಪನೆಗೆ ನಿಬಂಧಕರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು.

ನಿಬಂಧಕರಿಂದ ಸಮಾಪನೆ

- ಎ) ನೋಂದಣಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸದಿದ್ದರೆ,
- ಬಿ) ಸತತ ಎರಡು ವರ್ಷ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ,
- ಸಿ) ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ.

ನಿಬಂಧಕರು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ/ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕನಿಂದ ವ್ಯವಹಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು, ಸಮಾಪನೆಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ಸಮಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ಸಮಾಪನಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಧಿಕಾರ/ಕರ್ತವ್ಯ/ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಬಂಧಕರು ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಆದೇಶ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ನಿಬಂಧಕರ ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ನಿಬಂಧಕರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ/ ದಾಖಲೆ/ನೀಡಲು ಸ್ವಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿ ಅಡಿ, ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ ನಂತರ ಆದೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರ, ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.53(7) ರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ

ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ.

ಎ) ಸಹಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾದರಿ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು.

ಬಿ) ಸಹಕಾರಿ ತರಬೇತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು.

ಸಿ) ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಯಥಾದೃಷ್ಟ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದು.

ಡಿ) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ನಡುವೆ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

[(ಇ) *****]

(ಎಫ್) ಅಗತ್ಯವಿರುವಾಗ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

(ಜಿ) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಡತೆ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.

(ಹೆಚ್) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲತೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.

(ಐ) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಹಾಗೂ ಸಲಹೆ ಒದಗಿಸುವುದು.

(ಜೆ) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಅಗತ್ಯದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

(ಕೆ) ಹೊಸ ರೂಪದ ಸಹಕಾರಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

(ಎಲ್) ಸಹಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

(ಎಂ) ಸಹಕಾರಿ ವಿಚಾರ ಧಾರೆಯನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವಂಥ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

(ಎನ್) ಸಹಕಾರಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

(ಒ) ಸಹಕಾರಿಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದು.

(ಪಿ) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದು.

(ಕ್ಯೂ) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಅದರ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ, ಚುನಾವಣೆಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗಳು ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

(ಆರ್) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

(ಎಸ್) 30ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಯು ನಡೆಸಲು ತಪ್ಪಿದ ವಿಶೇಷ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.

[(ಟಿ) *****]

(ಯು) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವುದು.

ಪರಂತು, ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅನುಮೋದನೆ ಇದ್ದ ಹೊರತು, ಈ ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(ಎ) *****

ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಿಬಂಧಕರು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಶಾಸನಭದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೀಡಿರುವುದು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಡಿ ರಚನೆಯಾದ ಒಂದು ಮಂಡಳಿಗೆ. ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಶಾಸನ ಭದ್ರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ, ಸಮರ್ಪಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ನುರಿತ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅರಿತು, ಅರೆನ್ಯಾಯಿಕ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯಾ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿ, ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿ ಪಡೆದು, ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಚುನಾವಣೆ ಆದ ನಂತರ, ಅವಶ್ಯಕ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಮರ್ಷೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಒಂದು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮೇಲೆ, ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಯ ಮಂಡಳಿ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮೇಲೆ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇಂತಹ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ, ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಕೂಡಿರದಂತಹ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಸಾರ್ಥಕತೆಗಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ನಂತರ ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಹಕ್ಕು, ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲರೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣ.

1) ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ 1959ರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಸಹಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವುದು ಮಾದರಿ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಒಂದು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ನೋಂದಣಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧವಿಧಿಸಬೇಕು. ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಲ್ಲದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಹುದು.

2) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಲಾಭಾಂಶದ ಶೇ.2% ರಷ್ಟನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಗೆ ತೆಗೆದಿರಿಸಿ, ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 30 ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕಲಂ.68(1) ಮತ್ತು (2) ರಡಿ ಆಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ದಂಡ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅರ್ಹ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜರುಗಿಸಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಯಮ 10ಬಿ ನಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ, ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ನಿಯಮ 10ಸಿ - (2) ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಈ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಎ) ಸಹಕಾರಿಗಳ ನೌಕರರ, ನಿರ್ದೇಶಕರ (ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ತತ್ವ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು.

ಬಿ) ಸಹಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಸಿ) ಸಹಕಾರಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಡಿ) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಇ) ವೃತ್ತಿ ನೈಪುಣ್ಯತೆ.

ಎಫ್) ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಜಿ) ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇಂದೀಕರಿಸುವುದು.

ಹೆಚ್) ಶಿಕ್ಷಣ, ತರಬೇತಿ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಐ) ಸಹಕಾರಿ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ.

ಜೆ) ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕೆ) ಸಂಶೋಧನೆ, ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.

ಎಲ್) ರಾಜ್ಯದ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಂಸನೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಅಥವಾ ಗೌರವಧನ ಕೊಡುವುದು.

ಈ ಸಮಿತಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಅಗತ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

3) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಅನುಭವದ ಆಧಾರ ಮೇಲೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕು. ವ್ಯವಹಾರ ವೈವಿದ್ಯಮಯಗೊಳಿಸಲು, ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಮಾಡಿ, ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿ, ವರದಿ ಪಡೆದು, ಆ ವರದಿಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.

4) ಸಹಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಎಂಬುದು ಏಳು ಸಹಕಾರಿ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂತ್ರ. ಒಕ್ಕೂಟ ಸಹಕಾರಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿ, ವೈವಿದ್ಯಮಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಂದ, ಇತರ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರಬೇಕು.

5) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ಅಂದರೆ 53(7)(ಯು)ನ್ನು ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಲ್ಲದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೀಡುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಷೆ ಮಾಡಿ, ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

6) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆ ರೂಪಿಸುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆ. ಆದರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ತನ್ನ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ, ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗೆ ರೂಪಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆ ರೂಪಿಸಿ, ಆ ನಂತರ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗೆ ರೂಪಿಸಿ ರವಾನಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವುದು. ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ, ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಎಂದಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ನಿರ್ದೇಶಕ/ಪದಾಧಿಕಾರಿ/ಸದಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ನೀತಿ ರೂಪಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಒಂದು ರಣ ನೀತಿ. ಒಂದು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಯ ತನ್ನ ನಿರ್ದೇಶಕನಿಗೆ, ಸಭಾ ಭತ್ಯೆಯನ್ನು ರೂ.25,000/- ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತಡೆ ಇಡಿಯಬಹುದಲ್ಲವೇ?

7) ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲತೆ ಮಾನದಂಡಗಳು- ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೋರಿಕೆಯಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೊಗಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ವ್ಯವಹಾರ ವೃದ್ಧಿಸಲಾಗದೇ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಲುಕುವ ಮೊದಲೇ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಬಲತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಸಹಕಾರಿಯನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿದಾಗ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲತೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧಕರ ಮೂಲಕ ಪಾಲು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆ ಸದಸ್ಯರ ಸೇರ್ಪಡೆಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದಂತೆಯೇ, ವ್ಯವಹಾರ ವೃದ್ಧಿಸಲು, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕು.

8) ಸಹಕಾರಿಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ 97ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ 2011, ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆಗೆ ತಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಸಾಲ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಸಮರ್ಪಕ ನೀತಿ ರೂಪಿಸಲು ತಾಂತ್ರಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿಗಳು ಈ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

9) ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಒಂದು ಹೊಸ ನೀತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವಾರು ಕಾನೂನಿನ ತೊಡಕುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು, ಸರ್ಕಾರ/ನ್ಯಾಯಾಂಗಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ, ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬ ಅನುಭವಿ ಕಾನೂನನ್ನು ವಿಮರ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಗೆ, ಸಹಕಾರಿ ಕಾನೂನು ತೆರಿಗೆ ಕಾನೂನು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಾನೂನು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರುವ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಸಂಭಾವನೆ ಬಗ್ಗೆ ದರ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲೂ ಸಹ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬಹುದು.

10) ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ಸಹಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯು, ಸಹಕಾರಿಗಳು ಸಾಲ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲೂ ಹಿಂದೆ ಸಾಲದ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರಿಗಳನ್ನು

ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಹಕಾರಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಸಹಕಾರಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ವೈವಿದ್ಯಮಯಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಿಡಿ ಸದಸ್ಯರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಾಗಿ, ವೈವಿದ್ಯಮಯ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸೇವೆ ನೀಡಲು, ಸಹಕಾರಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಹಾಲಿ ಇರುವ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರಿಗಳು ವ್ಯವಹಾರ ವೈವಿದ್ಯಮಯಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

11) “ಆಡು ಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪಿಲ್ಲ” “ಸಹಕಾರಿ ಮಾಡಲಾರದ ವ್ಯವಹಾರ ವಿಲ್ಲ” ಎಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ನೋಂದಣೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಅವಶ್ಯಕ. ಸಣ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ, ಮಾನವನಿಗೆಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಸಹಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಅವಶ್ಯಕ.

12) ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆ 1997ರ ಕಲಂ.10(2) (ಎ-ಎ) ಮತ್ತು (ಬಿ) ಅಡಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಈ ನಿಧಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿಯ ತನ್ನ ಲಾಭಾಂಶದಲ್ಲಿ ಶೇ.2% ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಶರತ್ತು ವಿಧಿಸಿ, ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಹಂಚುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿಯನ್ನು (ಶೇ.2%) ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ನೀಡದೆ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಹಂಚತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನಿಬಂಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಇದನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡದ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದಾಗ, ಮಾತ್ರ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ಸಮಿತಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಿಯೆ ಶೀಲವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಧಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಸದಸ್ಯರ ಶಿಕ್ಷಣ, ತರಬೇತಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕ್ರಮ ಅವಶ್ಯಕ.

13) ಸಹಕಾರಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ 7 ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವಗಳೇ ಪ್ರೇರಣೆ. ಆ ಏಳು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ (ಅಧ್ಯಾಯ ಥ) ಸೇರಿಸಿದ ಒಂದೇ ಕಾಯಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವದ ಆಚರಣೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಸಹಕಾರಿ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ, ರಚಿಸಿ/ ರೂಪಿಸಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು, ನೀತಿ ರೂಪಿಸಬೇಕು.

14) ಸಹಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಎಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ತಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಹಾರ, ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು, ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯ. ಇ-ಸ್ಟಾಂಪಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರದಂತೆ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ರಾಂಶ ರೂಪಿಸಿ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

15) ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿಲ್ಲ. ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.34 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ತಃಖ್ತೆಗಳು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅಂತಹ ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬಹುದು ಎಂದಿದ್ದರೂ, ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ, ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ

ಆರ್ಥಿಕ ತಃಖ್ತೆಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ, ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಃಖ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಇದ್ದರೂ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಆರ್ಥಿಕ ತಃಖ್ತೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

16) ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಒಂದು ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸಹಕಾರಿ ಸೂತ್ರಗಳಿಂದಲೇ ರಚನೆಯಾದ ಕಾಯಿದೆ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸರ್ಕಾರ/ನಿಬಂಧಕರಿಗೆ ನೀಡದೆ ರೂಪಿಸಿ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದ್ದು, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತೊಡಕುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗ ಬರುವ ತೊಡಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಬೇಕು ಬೆಡಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮಾಡಲು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಕಾಪಾಡಲು, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ, ಕಾನೂನು, ಆರ್ಥಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ, ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ, ಸಮ್ಮೇಳನ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಆಯೋಜಿಸಿ, ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಬೇಕು. ಪರಿಹರಿಸಲು ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ, ಅವಶ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 1959ರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿನ ನೀತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು.

17) ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ, ಚುನಾವಣೆ, ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ನಡೆಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ, ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತವಾಗಿರಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅಂತಹ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ 97ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನಾಂಕ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಯಾವುದೇ ತೊಡಕು ಈಗ ಇರಲಾರದು.

18) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇ-ಸ್ಟಾಂಪಿಂಗ್ ನಂತಹ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು. (ಆದರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಒಂದು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದು ವ್ಯಾಪಾರಿ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು). ರಾಜ್ಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸೇವೆ ನೀಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ದಾರ್ಶನಿಕ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

19) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಸದಸ್ಯರ ಲಿಖಿತ ಮನವಿಯಂತೆ ವಿಶೇಷ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಕರೆಯಲು ತಪ್ಪಿದಾಗ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯೇ ಕರೆಯುವ ಅಧಿಕಾರಿ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ವಿಧಿವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈವರೆವಿಗೂ ಅಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ವಿರಳವಿದ್ದು - ಸದಸ್ಯರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಟ್ಟ ಇನ್ನು ಜಾಗೃತರಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಮನವಿ ಮೂಲಕ ವಿಶೇಷ ಸಭೆ ಕರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕು.

20) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ರೀತಿ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ

ಮತ್ತು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ (ಈ ಹಿಂದೆ 2004ಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಅಧಿಕಾರವೂ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು) ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು/ನೌಕರರು ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ. ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ/ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೆಸಗಿದೆ ಎಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಲಿಖಿತ ಮನವಿ ಬಂದಾಗ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ/ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಲಿಖಿತವಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ನೀಡುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದಾಖಲೆಗಳು, ಮತ್ತಿತರ ದಾಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೀಡುವ ವರದಿಯನೇ ಶಾಸನಾತ್ಮಕವರದಿ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರ/ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.53(7) ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಜೊತೆ, ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರ ಅನರ್ಹತೆ, ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ನೇಮಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡುವುದೂ ಸಹ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕರ್ತವ್ಯ/ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಅರೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ಕ್ರಮವಾದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದೆ. (ಕಲಂ.38)

1) ಮಂಡಳಿ ರದ್ದತಿ/ಅಮಾನತ್ತು :

1. ಒಂದು ಸಹಕಾರಿಯ ಮಂಡಳಿಯು

(i) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ನಿಯಮಗಳ ಅಥವಾ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಲಾಗಿರುವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ತೋರುತ್ತಿದೆ; ಅಥವಾ

(ii) ಸಹಕಾರಿಯ ಅತವಾ ಅದರ ಸದಸ್ಯರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ; ಅಥವಾ

(iii) ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅನರ್ಹತೆ, ರಾಜೀನಾಮೆ, ಮರಣ ಅಥವಾ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೋರಂ ಆಗಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದೆಯೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ

(iv) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅಥವಾ ನಿಯಮಗಳ ಅಥವಾ (ಉಪವಿಧಿಗಳಿಗೆ) ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ

(v) ಸಹಕಾರ ವರ್ಷವು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರೊಳಗಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ತಪ್ಪಿದೆ; ಅಥವಾ

(ಎ) ಅದು ಗುರುತರವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವಂಚನೆಯನ್ನು ಎಸಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಅದರ ರಚನೆ ಅಥವಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಅದು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಹಕಾರ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ನಿರ್ಗಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಂಡಳಿಯ ಪದಾವಧಿಯ ಮುಕ್ತಾಯದ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ

(ಡಿ) ಅದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಒಂದರೊಳಗಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ; ಅಥವಾ]

(ತು) ಅನ್ಯಥಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ;

- ಎಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಅದು [ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡಬಹುದು] ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಆಡಳಿತಗಾರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಹವಾಲು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಂಡಳಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೊರತು, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯು ಅಂಥ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು [ರದ್ದುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.]

[ಮತ್ತು ಪರಂತು ಸರ್ಕಾರದ ಷೇರು ಅಥವಾ ಸಾಲ ಅಥವಾ ಧನಸಹಾಯ ಅಥವಾ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರಿಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿಗೆ 1949ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳೂ ಸಹ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಖಂಡವು [ಆರು ತಿಂಗಳು] ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ಬಲಾಗಿ 'ಒಂದು ವರ್ಷ' ಎಂಬ ಪದಗಳು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.]

2. (1)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ನಂತರ,-

(ಎ) ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಆಡಳಿತಗಾರನು ಸಹಕಾರಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಪ್ರಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

3. ಆಡಳಿತಗಾರನು, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು ಸಹಕಾರಿಯ ಮಂಡಳಿಯ ಅಥವಾ ಯಾವೊಬ್ಬ ಪದಾಧಿಕಾರಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ, ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

4. ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯು, (1)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಸಹಕಾರಿಯು ಯಾವ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ನೀಡುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿರುವುದೋ ಆ ಏಜೆನ್ಸಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, [ಅದು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೊಂದಿಗೆ] ಸಹ ಸಮಾಲೋಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

5. ಆಡಳಿತಗಾರನು, ತನ್ನ ಪದಾವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಹಕಾರಿಗೆ ಅದರ ಉಪವಿಧಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊಸ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

6. ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಠೇವಣಿದಾರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸರಿಯಾದ

ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ [ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್], ಆ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬರಹದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದರೆ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯು ಲಿಖಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು [ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್] ಸಹಮತಿ ಯೊಂದಿಗೆ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಆಡಳಿತಗಾರನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

7. ಆಡಳಿತಗಾರನಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂಥ ಸಂಭಾವನೆಯ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಗಾರನು ಸಹಕಾರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿಯು ನಿಧಿಗಳಿಂದ ಪಾವತಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸಹಕಾರಿಯ ಆಡಳಿತಗಾರನಾಗಿ ನೇಮಕವಾದ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ನೌಕರನಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳು, ಆತನು ಸಹಕಾರಿಯ ಆಡಳಿತ ಗಾರನಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗಲೂ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

97ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿಯ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದಿದ್ದರೂ, ಇದನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಲಂ.38ರಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿರದ ಸಹಕಾರಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಅಥವಾ ಅಮಾನತ್ತು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು. (ಸೌಹಾರ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಂ.5(ಇ) ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಲಂ.38(ಉ) ರ ಎರಡನೇ ಪರಂತುಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ್ದು) ಈ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಅಥವಾ ಅಮಾನತ್ತು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸ.

ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ 38(1) ರಡಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಂತಹ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಣ, ನಿಬಂಧಕರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ, ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸಕರಿಂದ ವರದಿ ಬಂದಾಗ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು/ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಣಾಧಿಕಾರಿ ವಿವರವಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಲು, ತೀರ್ಮಾನ ಬಂದ ನಂತರ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮೂಲಕ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತಾ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರು ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ ನಂತರ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ರದ್ದು/ಅಮಾನತ್ತಿನ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ, ಆ ತೀರ್ಮಾನ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಕಾರಣ ಕೇಳುವ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ, ಆರೋಪ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು. ಅಂತಹ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ತಲುಪಿದ ಬಗ್ಗೆ ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಉತ್ತರ ನೀಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲು ಕೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆ ನಂತರ ಸತ್ಯಾತೆಯಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಎಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ತನ್ನ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಅಥವಾ ಅಮಾನತ್ತಿನ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕನ ಮೂಲಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ತೀರ್ಮಾನ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನೇಮಕವಾದ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗೆ 3-6 ತಿಂಗಳು ಅವಧಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿ, ರದ್ದತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಅಮಾನತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು. ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅನರ್ಹತೆಗೊಳಿಸಲು ಕಲಂ.25ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಜರುಗಿಸಬಹುದು.

ಕಲಂ.38ಎ ಅಡಿ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ನೀತಿಯನ್ನು

ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

2) ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರ ಅನರ್ಹತೆ :

1. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ :-

(ಎ)ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆತನು ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಮತನೀಡುವ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಬಿ)ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅನರ್ಹತೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಸಿ)ಗೈರುಹಾಜರಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಆತನು ಮಂಡಳಿಯ ಮೂರು ನಿರಂತರ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಗೈರುಹಾಜರಾದರೆ; ಅಥವಾ

(ಡಿ)ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಅಥವಾ ಪತನವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಣಿತ ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಇ)ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಾಲದ ಯಾವುದೇ ಕಂತನ್ನು ಮರು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸಾಲದ ನಿರಂತರ ಮೂರು ಕಂತುಗಳನ್ನು ಮರು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ತಪ್ಪಿರುವಂಥ ಸಾಲಗಾರನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಜಾಮೀನು ದಾರನಾಗಿದ್ದರೆ;

(ಎಫ್) (2)ನೆ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಅನರ್ಹತೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ,

- ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿ ಚುನಾಯಿತನಾಗಲು ಅಥವಾ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಅನರ್ಹನಾಗತಕ್ಕದ್ದು. [ಹಾಗೂ ಅನರ್ಹತೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಸದರಿ ಸಹಕಾರಿಯು ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಲು ಅಥವಾ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಅನರ್ಹ ರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.]

2. ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳೆಲ್ಲರೂ, ಸಹಕಾರಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಹುದ್ದೆಯ ಪದಾವಧಿಯಲ್ಲಿ-

[(ಎ) ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಪದಾವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಹಕಾರ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ನೆರವು ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಹಕಾರ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಎ-1) ಸಹಕಾರ ವರ್ಷ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ 34ನೇ ಪ್ರಕರಣದಡಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಗೆ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ವರದಿಗಳನ್ನು (ರಿಟರ್ನ್ಸ್) ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೆ;

ಅಥವಾ

(ಎ-2) ಗಂಭೀರ ಹಣಕಾಸು ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವಂಚನೆಯನ್ನು ಎಸಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ; ಅಥವಾ]

(ಬಿ)[ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರೊಳಗೆ] ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ 30ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾದ ಸಮಯದೊಳಗೆ ನಡೆಸಲು ಕೋರಲಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಕಾಯದ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಸಿ)ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ ವರದಿಯೊಂದಿಗೆ [ಹಿಂದಿನ ಸಹಕಾರ ವರ್ಷದ] ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಲಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸದಿದ್ದರೆ,

- ಅನರ್ಹತೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಅನರ್ಹತೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಲು ಮತ್ತು ಆ ಸಹಕಾರಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಲು ಮತ್ತು ಆ ಸಹಕಾರಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲೂ ಸಹ ಅನರ್ಹರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

3. ಒಬ್ಬ ನಿರ್ದೇಶಕ ಅಥವಾ ನೌಕರನು ದುರುಪಯೋಗ, ವಿಶ್ವಾಸ ದ್ರೋಹ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರಿಗೆ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂಥ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಅಥವಾ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು, ಹಾಗೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಡಿಲ್ಲಿದ್ದ ಯಾವ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆತನು ಗುರಿಯಾಗುವನೋ ಅಂಥ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ಆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

4. ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯನು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅನರ್ಹತೆಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದನೇ ಅಥವಾ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವನೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ, ತೀರ್ಮಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

5. (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾವೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು ಅಂಥ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಲಂ.25ರ ಉಪಕಲಂ (4) ರಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ, ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿಯಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಕಾರಣ ಕೇಳುವ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಾಗ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಉತ್ತರ ಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಅದರಂತೆ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಿಬಂಧಕರ ಮುಂದೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ, ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡುವುದಾದರೆ, ಸತತವಾಗಿ ಸದಸ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಗೈರು ಹಾಜರಾದರೆ, ಅಂತಹ ನಿರ್ದೇಶಕ ಅನರ್ಹತೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಅದರಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಬಂದಾಗ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬಂದ ನಂತರ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ. (1) ಮೂರು ಮಂಡಳಿ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ನೋಟೀಸ್ ಪ್ರತಿ (2) ಸಭಾ ನೋಟೀಸ್ನು ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ ದಾಖಲೆ (3) ಸಭೆಯು ಹಾಜರಾತಿಯಲ್ಲಿ ಗೈರು ಹಾಜರಿ ಎಂದು ದಾಖಲಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು (4) ನೋಟೀಸ್ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗೈರು ಹಾಜರಾತಿಗೆ ಕಾರಣ ನೀಡುವಾಗ, ಸಹಕಾರಿಗೆ ಗೈರು ಹಾಜರಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿನಂತಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಪ್ರತಿ, ನೋಟೀಸ್ ಅವಧಿಯಂತೆ ಸಭಾ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಥವಾ ನೋಟೀಸ್ನಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ದಾಖಲೆ ನೀಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಇದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಅರೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯಾ ನೀತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾವ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ನೋಟೀಸ್ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ನೋಟೀಸ್ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಕಾರಣ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು.

ಸಹಕಾರಿ ಕಾನೂನುಗಳ ಜ್ವಲಂತ ನಿಘಂಟು ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎನ್.ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ

ಸಹಕಾರಿ ಕಾನೂನುಗಳು, ನಿಯಮಗಳು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳು ಅವುಗಳ ಪರಿಭಾಷೆ ಅವುಗಳ ವಿವರಣೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸರಾಗವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎನ್. ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಯವರದು. ಅವರು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಧಾರಿಟಿ. ಕಾನೂನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತ್ವರಿತ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ನಿಘಂಟು. ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎನ್.ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಯವರು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ವಿನಂತಿಯ ಮೇರೆಗೆ 2015 ರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಾರಾಂಶ, 2018 ರಲ್ಲಿ ಭಾಗ -2, ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯನ್ವಯ ನೀಡಲಾದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಾರಾಂಶ 2018, ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ 2015, 2017 ಮತ್ತು 2018 ರಲ್ಲಿ ಭಾಗ-2, ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ 2018 ಮತ್ತು 2018 ಭಾಗ-2 ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯು ಮುದ್ರಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶನ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಣಿತಿಯಾದ ದಿಂ ಜಸ್ಪೀಸ್ ರಾಮಾ ಜೋಯಿಸ್, ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ವಿಶ್ವಾಂತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಮ್. ನಟರಾಜ ಸಾಲಿಸಿಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಇವರುಗಳು ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದು ಈ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಘನತೆಯನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿಯ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕರ್ನಾಟಕ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ 110 ಪುಟಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಂಗ್ರಹ 528 ಪುಟಗಳು (ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ) ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯ್ದೆ ಆಡಳಿತ ಕೈಪಿಡಿ ಕನ್ನಡ 344 ಪುಟಗಳು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ 170 ಪುಟಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಬರೆದು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎನ್. ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಯವರು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಅಪಾರ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವುದು ಸಹಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರ ಸೌಭಾಗ್ಯ. ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎ.ಆರ್ ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಸಹಕಾರ ಗೀತೆ

ಸಮಾಜ ಹೈ ಆರಾಧ್ಯ ಹಮಾರಾ, ಸೇವಾ ಹೈ ಆರಾಧನಾ !
ಭಾರತ ಮಾತಾ ಕೆ ವೈಭವ ಹಿತ, ಸಹಕಾರಿತಾ ಕೀ ಸಾಧನಾ !!
ಸಹಕಾರಿತಾ ಕೀ ಸಾಧನಾ !!ಪ!!

ಸಮಾಜ ಸೆ ಹೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೀ ಯಹ್, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧರೋಹರ್ ಹಮೆ ಮಿಲೀ !
ಧನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಜ್ಞಾನ ಕೀ ಪೂಂಜೀ, ಸಮಾಜ ಸೆ ಹೀ ಹಮೆ ಮಿಲೀ !
ಯಹ ಸಮಾಜ್ ಖುಣ್ ಪೂರ್ಣ್ ಚುಕಾನೆ, ಜೊ ಪಾಯಾ ಸೊ ಬಾಂಟನಾ

!!

ಭಾರತ ಮಾತಾ ಕೆ ವೈಭವ ಹಿತ, ಸಹಕಾರಿತಾ ಕೀ ಸಾಧನಾ !!
ಸಹಕಾರಿತಾ ಕೀ ಸಾಧನಾ !!ಪ!!

ಸಮಾನ್ ಅವಸರ್ ಮಿಲೆ ಸಭೀ ಕೋ, ಕೊಯಿಭೀ ನ ಉಪೇಕ್ಷಿತ್ ಹೋ !
ಸಭೀ ಸ್ವಸ್ಥ ಶಿಕ್ಷಿತ್, ಸಂಸ್ಕಾರಿತ್, ಸಮರ್ಥ ಔರ್ ಸುರಕ್ಷಿತ್ ಹೋ !
ದಯಾ ನಹೀ, ಉಪಕಾರ ನಹೀ ಯಹ್, ಅಪನೆಪನ್ ಕೆ ಭಾವನಾ !!
ಭಾರತ ಮಾತಾ ಕೆ ವೈಭವ ಹಿತ, ಸಹಕಾರಿತಾ ಕೀ ಸಾಧನಾ !!
ಸಹಕಾರಿತಾ ಕೀ ಸಾಧನಾ !!ಪ!!

ಭಾಷಾ, ಪ್ರಾಂತ್, ಜಾತಿ ಜೊ ಭೀ ಹೋ, ಭಾರತ ಮಾ ಕೆ ಪುತ್ರ ಸಭೀ !
ಗ್ರಾಮ್, ನಗರ್, ವನವಾಸಿ ಗಿರಿಜನ್, ಅಪನೆ ತೊ ಹೈ ಬಂಧು ಸಭೀ !
ಜನತಾ ಕೆ ಸುಖಿ ಮೆ ಹೀ ತೊ ಹೈ, ಸಮಾಜ-ಸುಖ್ ಕೀ ಧಾರಣಾ !!
ಭಾರತ ಮಾತಾ ಕೆ ವೈಭವ ಹಿತ, ಸಹಕಾರಿತಾ ಕೀ ಸಾಧನಾ !!
ಸಹಕಾರಿತಾ ಕೀ ಸಾಧನಾ !!ಪ!!

ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರ

ಸರ್ವೇ ಭವಂತು ಸುಖಿನಃ ಸರ್ವೇ ಸಂತು ನಿರಾಮಯಾ !
ಸರ್ವೇ ಭದ್ರಾಣಿ ಪಶ್ಯಂತು, ಮಾ ಕಶ್ಚಿತ್ ದುಃಖಭಾಗ್ ಭವೆತು !!

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ನಿ., ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾರಿ ಸೌಧ, ನಂ.68, 17&18ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ ಮಧ್ಯೆ, ಮಾರ್ಗೋಪಾ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560055
ದೂ : 080-23378375-80, ವೆಬ್ ತಾಣ : www.Souharda.coop